

POROČILO

**o delu skupščine občine
Ljubljana-Šiška
in njenih organov
v letih 1982—1986**

POROČILO

**o delu skupščine občine
Ljubljana-Šiška
in njenih organov
v letih 1982—1986**

1. UVOD

Izteka se tretje mandatno obdobje dela delegatske skupščine, od katerega smo pričakovali kvaliteto v uresničevanju delegatskega skupščinskega sistema. Ta pričakovanja niso izpolnjena. To je bilo izjemno zahtevno obdobje. Značilna zanj je kriza samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov. Le-ta se je manifestirala zlasti v krepitvi etatizma na vseh ravneh, rasti inflacije, padanju akumulativne sposobnosti gospodarstva, administrativnem omejevanju splošne, skupne in osebne porabe ter s tem padanja življenjskega standarda delovnih ljudi in občanov. Vse to je vplivalo na nezadovoljivo uresničevanje ustavnega položaja delavcev v združenem delu, še zlasti njegove pravice, da odloča o pogojih in rezultatih svojega dela, kot tudi občanov v krajevnih skupnostih.

To je bilo obdobje sprejetja in uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske in družbenopolitične stabilizacije. V tem obdobju in pod omejenimi pogoji se je pripravljaj, usklajeval in oblikoval tudi nadaljnji dolgoročni, zlasti pa srednjeročni družbeni razvoj.

Preteklo obdobje sovпада s oblikovanjem, dograditvijo in spremembami pomembnih sistemskih rešitev na podlagi sprejetega stabilizacijskega programa (bančni in kreditni sistem, sistem ugotavljanja in razporejanja celotnega prihodka in dohodka, sistem planiranja, sistem ekonomskih odnosov s tujino...). Ukrepi tekoče ekonomske politike niso bili dovolj dosledni, pravočasni in stabilni ter ne vedno na osnovi sprejetih opredelitev iz stabilizacijskega programa.

Osnovna usmeritev delovanja v tem obdobju je bilo opiranje na lastne sile, prestrukturiranje gospodarstva za prodornejše vključevanje v mednarodno delitev dela, večja gospodarska in družbena produktivnost, skrajno gospodarno ravnanje z vsemi razpoložljivimi sredstvi, vključno s sredstvi za skupno in splošno porabo.

Vse to je vplivalo na delo in življenje vseh delovnih ljudi in občanov, čemur pa se je morala v svojem delovanju prilagajati tudi delegatska skupščina in njeni organi. Samokritično moramo priznati, da se v tem mandatnem obdobju neposredni vpliv delovnih ljudi, kot tudi delegatske skupščine, na pogoje gospodarjenja in delitev ustvarjenega dohodka ni krepil, temveč še zmanjšal in to tembolj, ker so se prav v tem obdobju številne pomembne odločitve, ki so zadevale pravice delavcev, da odločajo o pogojih in rezultatih svojega dela, sprejemale predvsem v zvezni skupščini, pa tudi v republiški in to po hitrem postopku oziroma so bile sprejete s strani izvršilnih in upravnih organov, še zlasti na zvezni ravni. Na sprejemanje odločitev po hitrem postopku pa razumljivo, niti občinske delegatske skupščine še manj pa delegatska baza, niso mogle imeti odločilnega vpliva.

Pretirani normativizem, ki karakterizira pravni sistem v naši družbi, se je negativno odražal tudi na uresničevanje ustavne zasnove komune glede

avtonomnega urejanja odnosov na posameznih področjih dela in življenja. Občinska regulativa je bila zato predvsem izvedbene narave. Pri tem moramo upoštevati, da je občina sestavni del mesta in da je odgovorno z drugimi občinami del svojih izvršnih pristojnosti prenesla na mesto.

Kritično moramo ugotoviti, da so v pristojnosti delegatske skupščine še vedno mnoge nepomembne zadeve, kjer v bistvu ne gre za odločanje v pravem pomenu besede, temveč za formalno izpolnjevanje dolžnosti ki jih nalaga veljavna zakonodaja, bodisi zvezna, ali republiška (številna soglasja k samoupravnim splošnim aktom, kadrovske zadeve, odločitve glede izvrševanja politike itd.). Naša prizadevanja, da bi delegatske skupščine razbremenili tovrstnih opravil in jim na ta način omogočili ustvarjalno sodelovanje pri reševanju bistvenih problemov življenja in dela v komunih ter pri sprejemanju najpomembnejših odločitev na ravni republike oziroma federacije, so bila le delno uspešna.

Delo delegatske skupščine in njenih organov moramo ocenjevati v luči danih razmer in veljavne pravne ureditve, pri tem pa kritično opozoriti tudi na slabosti, ki niso objektivno, temveč subjektivno pogojene. Le na ta način bomo lahko dali svoj prispevek k ustvarjanju boljših pogojev za učinkovitejše delovanje celotnega delegatskega in skupščinskega sistema.

II. DELEGATSKI SKUPŠČINSKI SISTEM

Uresničevanju in uveljavljanju delegatskega skupščinskega sistema smo vse obdobje posvečali posebno skrb in pozornost. Zavedajoč se, da je najpomembnejša sestavina tega sistema delegacija, smo našo aktivnost usmerili predvsem v njeno delovanje. Vse prednosti delegatskega odločanja lahko pridejo do izraza le tedaj, če dobro deluje temeljna organizacija.

Predstavniki delegatske skupščine ter družbenopolitičnih organizacij smo se često udeleževali sej posameznih delegacij z namenom, da bi aktivno sodelovali pri obravnavi pomembnih vprašanj in se tudi na kraju samem seznanili s pogoji dela delegacij, njihovimi dobrimi izkušnjami kot tudi slabostmi. Tudi vsa redna srečanja s poslovodnimi in samoupravnimi organi ter DPO smo načrtno koristili za to, da smo opozarjali na njihovo odgovornost za zagotovitev pogojev za delo delegacij in delegatov. Spoznali smo, da je od razvitosti samoupravnih odnosov in uspešnega sodelovanja subjektivnih sil v delegatskem sistemu v veliki meri odvisna tudi aktivnost delegacij in delegatov v temeljnih samoupravnih sredinah. Še zlasti pa je k uspešnosti posameznih delegacij prispevalo prizadevanje vodilnih delavcev in strokovnih služb, da s svojim delovanjem krepijo vlogo in pomen temeljne delegacije. Že kmalu se je pokazalo, da so mnoge temeljne organizacije, še zlasti v združenem delu, prepuščene same sebi, nekatere pa se niti ne povezujejo v konference delegacij. Zato smo na podlagi temeljite analize, ki je bila izdelana že po dveh letih, v delegatski

skupščini odkrito in kritično spregovorili o uresničevanju delegatskega sistema ter sprejeli smernice za odpravo ugotovljenih slabosti. Tokrat smo dobili vso podporo subjektivnih sil in zagotovilo, da bodo tudi s svojim učinkovitejšim delovanjem prispevale k izboljšanju stanja.

Ko danes ob izteku mandata ocenjujemo uresničevanje takratnih stališč, lahko ugotovimo, da so bili doseženi pozitivni premiki, da pa s stanjem še vedno ne moremo biti zadovoljni. Zato so stališča, ki smo jih takrat sprejeli, še vedno aktualna in jih bo treba dosledneje in odgovorneje uresničevati. Pri tem pa moramo posebej poudariti, da so bile temeljne organizacije v krajevnih skupnostih v primerjavi z delegacijami v združenem delu bolj delovne in uspešne. Ta ocena temelji ne le na številu sej, udeležbi članov delegacij na sejah, temveč predvsem na pripombah, predlogih, pobudah in stališčih kot tudi delegatskih vprašanjih in aktivnejšemu vključevanju v delo zbora. Primerjava aktivnosti med temeljnimi delegacijami v krajevnih skupnostih ne kaže na tako bistvena odstopanja, kot so značilna za delo temeljnih delegacij in konferenc delegacij v združenem delu. Pri slednjih ugotavljamo sredine, kjer ni bilo skoraj nobene aktivnosti pa tudi takšne, ki so lahko za vzor ne le v naši komuni, ampak tudi drugim. Vzroke za takšno stanje v združenem delu lahko iščemo tako v premajhnem vplivu delavcev na odločitve o bistvenih stvareh, še zlasti o pogojih dela in rezultatih dela, kot tudi v že omenjenih slabostih v posameznih delovnih okoljih. Bolj bo treba prisluhniti tudi pripombam, da nekatere konference delegacij niso ustrezno oblikovane, saj ne povezujejo takih delegacij, ki imajo skupne interese v proizvodnji oziroma dohodkovnih odnosih ali druge skupne interese. Pa ne le v združenem delu, tudi v krajevnih skupnostih bo treba v prihodnje bolj razviti povezovanje in sodelovanje vseh delegacij, tudi delegacij za SIS ter jih oboroževati s smernicami in temeljnimi izhodišči za delovanje delegatov v skupščini. Kritična analiza delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja vsebuje dobre napotke za preseganje slabosti v naši praksi. Zato je treba v posameznih sredinah pripraviti konkreten akcijski program za aktivnost posameznih organov in organizacij.

III. POGLAVITNA PODROČJA DELA IN AKTIVNOSTI

Spremenjene družbenoekonomske razmere doma in v svetu so v prvem obdobju tega mandata terjale povečano aktivnost na **področju planiranja**. Komaj sprejete srednjeročne planske dokumente za obdobje 1981—1985 je bilo treba prilagoditi novim razmeram in možnostim. Delegatska skupščina, izvršni svet in drugi organi v občini so odgovorno ocenjevali realnost zastavljenih ciljev in njihovi uresnitvi namenili posebno pozornost. Analize kažejo, da smo temeljne usmeritve in cilje navkljub zaostrenim razmeram dokaj uspešno uresničevali.

Sočasno je bilo to obdobje, v katerem smo intenzivno načrtovali naš bodoči razvoj, tako dolgoročni kot tudi srednjeročni, ne le komune, temveč tudi mesta, republike in Jugoslavije. To je bila izredno zahtevna in odgovorna naloga, ne le za samo delegatsko skupščino, temveč še zlasti za izvršni svet in tudi vse ostale temeljne nosilce paniranja. Delo občinske skupščine, izvršnega sveta in upravnih organov je bilo otežkočeno, še zlasti zaradi tega, ker temeljni nosilci planiranja (OZD, SIS, KS) kot tudi Zavod za družbeno planiranje Ljubljane niso pravočasno izpolnjevali svojih zakonitih in dogovorjenih nalog, na kar je bilo večkrat brezuspešno opozarjano. Razumljivo, da so bili v procesu oblikovanja planskih dokumentov prisotni različni in često nasprotujoči si interesi. Če smo pri tem nekatere probleme, še zlasti glede nadaljnega razvoja industrije in stanovanjske gradnje v Ljubljani, posebej izpostavili, smo to storili zaradi odgovornosti, ki smo jo čutili ob sooblikovanju bodočega razvoja. Ocenjujemo, da so se na podlagi usklajevanja stališč glede nadaljnega razvoja Iskre, Agrostroja, Stavbenika, Colorja kot tudi KS Stanežič, Gameljne-Rašica in naselja Skaručne izoblikovale primerne in sprejemljive rešitve. Kljub vsem težavam lahko ugotovimo, da je skupščina do konca leta 1985 sprejela dolgoročni kot srednjeročni plan, pred tem pa je tudi izvršni svet določil predlog dogovora o temeljih plana za srednjeročno obdobje 1986—1990. Še v tem mandatu pa bo skupščina sprejela tudi prostorske sestavine srednjeročnega plana za posamezna območja, ki bodo podrobneje opredelila vsebino urbanih celot.

Iz spodnje tabele pa je razvidno uresničevanje ključnih ciljev v preteklem obdobju in predvidevanja za leto 1986.

	Plan 1981—1985	Realizacija				Ocena 1985	Resol. 1986
		1981	1982	1983	1984		
Industrijska proizvodnja	2,0	7,7	5,5	9,9	7,8	3,6	4,5—5
Kmetijska proizvodnja	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	2,0	2,5
Konvertibilni izvoz	11,1	14,0	3,2	30,5	6,2	5,0	10,0
Konvertibilni uvoz	1,0	16,0	17,0	2,9	14,8	15,0	*
Družbeni proizvod	1,0	1,8	1,0	2,0	2,5	1,8	1,5—2
Zaposleni	1,0	1,0	2,8	1,5	2,6	1,9	1,0

* Konvertibilni uvoz bodo ozdi uravnavali v odvisnosti od višine doseženega konvertibilnega izvoza, veljavne devizne zakonodaje in zunanje likvidnosti gospodarstva države kot celote.

V tem obdobju, kot kažejo podatki, je bilo najuspešnejše leto 1983. V prvih dveh letih tega mandata se je združeno delo soočalo z velikimi problemi pri preskrbi s surovinami in repromaterialom, postopno pa se je stanje izboljševalo, kar je prispevalo k boljšim dosežkom. Skupščina, še zlasti pa njen izvršni svet, sta ves čas poudarjala nujnost, da se šišensko združeno delo vključuje v mednarodno delitev dela, še zlasti na konvertibilna območja. Lahko ugotovimo, da so skupni naporii zagotovili novo kvaliteto

v tem smislu, da so se v ta izvoz vključile tudi tiste organizacije združenega dela, ki so doslej proizvajale predvsem za domači trg.

Glede na razmere in dosežke naše komune, sta skupščina in izvršni svet nenehno opozarjala ustrezne organe v republiki in federaciji na nujnost dograjevanja sistema ekonomskih odnosov s tujino, ki naj prispeva k učinkovitejšemu uresničevanju strateškega cilja — intenzivnejšemu vključevanju v mednarodno delitev dela. Teh opozoril pa, žal, niso vedno v zadostni meri upoštevali pri oblikovanju sistemskih rešitev in ukrepov tekoče ekonomske politike.

Problem, ki je močno obremenjeval združeno delo naše občine, je bila neustrezna politika cen in administrativni ukrepi, ki so imeli za posledico neusklajeno rast cen materialov in gotovih izdelkov. Razumljivo, da je taka politika močno prizadela združeno delo naše občine, za katero je značilno, da so v njem finalisti s področja predelovalne industrije. Ti in drugi razlogi so vplivali na poslovanje združenega dela in na njegove finančne rezultate. Zato so skupščina, izvršni svet in drugi organi ter dejavniki občine posvečali stalno skrb organizacijam združenega dela, ki so poslovale z izgubo oziroma poslovale na meji rentabilnosti. Še zlasti zbor združenega dela je nenehno terjal pravočasno oblikovanje sanacijskih programov in odgovornost za njihovo realizacijo. K uspešni izvedbi sanacij v številnih organizacijah združenega dela je prispeval tudi izvršni svet, ki se je ustvarjalno vključil ne le z oblikovanjem predlogov in stališč, temveč tudi z nudenjem strokovne pomoči pri izdelavi potrebnih analiz o spremembah v sestavi proizvodnje in reševanja kadrovskih problemov. Med take organizacije sodijo: Iskra — TV Pržanj, Iskra — ISEZ, Gorenje-Tiki, Unitas, Ingrad — TOZD Gradbena operativa, Vegrad — TOZD Gradbena operativa, SGP Stavbenik Koper — TOZD Gradbena operativa, IMP IKO — TOZD SKIP, Vektor, Iskra-Avtoelektrika — TOZD Tovarna žarnic, SGP Gorica — TOZD Gradbena operativa, PAP.

Aktivnosti skupščine, družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta niso v vseh sredinah naleteli na ustrezen odmev, zato smo morali ukrepati po zakonu. Glede na število subjektov, še zlasti s področja gospodarstva, lahko ocenimo, da so bili primeri, ko je morala skupščina sprejeti začasen ukrep družbenega varstva oziroma ureditveni sklep, izjemni. Tako je v treh organizacijah združenega dela sprejela začasni ukrep družbenega varstva (Dom starejših občanov, PAP in Stavbenik), ureditveni sklep pa v Vektorju in Agrostroju. Značilno za vse te primere je bilo, da so morali zbori skupščine ukrepati zaradi neurejenih samoupravnih odnosov, nezadovoljivega medsebojnega sodelovanja vodilnih delavcev, slabega delovanja subjektivnih sil in slabega ekonomskega položaja organizacij. Iz izkušenj ob sprejemanju prvih ukrepov, da z njimi ni možno doseči željenih ciljev, smo v zadnjih dveh letih posvetili pozornost preprečevanju vzrokov in se tudi prek skupščine, izvršnega sveta in drugih dejavnikov pravočasno vključevali v odstranjevanje motenj in težav. Zato niso

bili potrebni ukrepi v delovni organizaciji Gorenje-Tiki, Unitas in Color. Elementi ekonomske politike, ki so terjali uveljavljanje kakovostnih premikov v gospodarjenju, predvsem pa vzpodbujanje produktivnosti dela, so subjekte silili k doslednemu spoštovanju načel **delitve po delu in rezultatih dela** ter s tem ustrezne spremembe v politiki nagrajevanja v celoti. To vprašanje je bilo pogosto predmet razprav skupščinskih zborov, še zlasti zbora združenega dela, pa tudi aktivnosti izvršnega sveta. Na podlagi družbenih usmeritev razporejanja dohodka in čistega dohodka, priporočil in sklepov delegatske skupščine kot tudi aktivnosti izvršnega sveta in subjektivnih sil v občini lahko ugotovimo, da so organizacije združenega dela v globalu spoštovale sprejete usmeritve. Pri posameznih odklonih je zbor združenega dela vztrajal pri spoštovanju dogovorjene politike in naložil izvršnemu svetu, da ukrepa v mejah svojih pristojnosti. Le v primeru enega ozda je moral zbor združenega dela ustrezno ukrepati, medtem ko so drugi kršitelji po samoupravni poti odpravili kršitve in naredili ustrezen poračun. Po pooblastilu zbora združenega dela pa je izvršni svet nekaterim tozdom, ki so poslovali z izgubo, odobral izplačilo osebnih dohodkov nad zajamčenimi osebnimi dohodki, o čemer je skupščino redno obveščal. Taka ocena velja za ozde s področja gospodarstva do polletja 1985. V drugem polletju 1985 je združeno delo s področja gospodarstva v celoti odstopalo od družbenih usmeritev na področju dogovorjene politike delitve dohodka in osebnih dohodkov. Zaradi tega se je relativno znižal razporejeni delež sredstev akumulacije, s tem pa se je znižala tudi reprodukcijska sposobnost organizacij združenega dela.

Čeprav so osebni dohodki v družbenih dejavnostih zaostajali za osebnimi dohodki na področju gospodarstva, so se delavci na teh področjih odgovorno obnašali pri uresničevanju družbenih usmeritev in ni bilo nobenega kršitelja dogovora.

Investicijski politiki občinskega gospodarstva sta skupščina, še zlasti pa izvršni svet vseskozi posvečala posebno pozornost. Zavzemala sta se za take naložbe, ki bodo prispevale k potrebnemu prestrukturiranju gospodarstva in k prodornejšemu vključevanju v mednarodno delitev dela. Zbor združenega dela je ob obravnavanju razvojnih usmeritev nekaterih organizacij združenega dela (Litostroj, Avtomontaža, Aero, Slovin, Union) podprl njihova prizadevanja in ob spremljanju svojih stališč in sklepov dal priznanje posameznim organizacijam združenega dela za njihovo aktivnost na tem področju. Pri tem pa ne smemo prezreti, da glede na svoje pristojnosti skupščina in izvršni svet ne moreta neposredno vplivati na investicijske namere v združenem delu.

Končane so bile nekatere pomembne naložbe v Litostroju, Leku, Slovinu, Colorju, Iskri — Mikroelektroniki, ISEZ, IEZE, Centru za elektrooptiko, Avtomatiki, Donitu, Aero — TOZD Celulozi in IMP DO IKO, Avtomontaži, Unionu. V teku je še več novih. Njihova skupna značilnost je pove-

čanje izvozno usmerjene proizvodnje, povečanje produktivnosti dela in uporaba domačega znanja.

Ob spremembah in dopolnitvah plana za tekoče srednjeročno obdobje in ob snovanju novih planskih aktov za prihodnje obdobje pa sta skupščina in izvršni svet nenehno opozarjala na realnost na področju investicijske politike in na odgovornost posameznih subjektov za načrtovane investicije.

Kmetijstvo je sicer v celotnem družbenem proizvodu občine udeleženo le s skromnim deležem 0,9 %, vendar smo temu področju posvečali posebno skrb. Skupščina in izvršni svet sta spremljala uresničevanje kmetijske zakonodaje in prek delegatov v republiški skupščini prispevala k njenemu dograjevanju. Lahko ugotovimo, da so bile naše pobude in predlogi primerno upoštevani, saj so skušali odpraviti slabosti in pomanjkljivosti v samoupravnih praksi. Da bi zagotovili še boljše možnosti za intenzivnejše izkoriščanje kmetijskih zemljišč v naši občini, je skupščina sprejela več pravnih aktov o komasaciji ter izpopolnila varstvo zaščitene kmetij. S financiranjem delovanja Skupnosti za pospeševanje kmetijstva in ukrepi s področja davčne politike smo prispevali k povečanju tržne proizvodnje mleka, mesa, krompirja in žitaric ter večje samooskrbe. Uspešno je bilo tudi sodelovanje skupščine (prek delegatov in izvršnega sveta) s kmetijsko zemljiško skupnostjo občine, še zlasti pri izvedbi kategorizacije kmetijskih površin na podlagi republiškega zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem njihove namembnosti.

Na področju družbenih dejavnosti so skupščina, izvršni svet in drugi organi občine posebno pozornost posvetili ključnim nalogam, ki so izhajale iz planskih dokumentov in posebnega akcijskega programa o izvajanju stabilizacije, s katerim so bile opredeljene prednostne naloge s področja vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, raziskovanja, socialnega varstva in skrbstva, otroškega varstva, kulture in telesne kulture.

Pri obravnavanju problemov s teh področij je skupščina upoštevala pravice in dolžnosti samoupravnih interesnih skupnosti in se zato omejila le na tiste ključne zadeve, ki so zahtevale oblikovanje globalne politike oziroma njeno spremembo glede na razmere. V tem okviru je posebno pozornost posvetila delovanju delegatskega sistema in svobodne menjave dela. Po temeljiti in kritični razpravi, ki je zajela vsa okolja, so skupščinski zbori sprejeli konkretne usmeritve za dograditev samoupravne organiziranosti na tem področju in za boljše delovanje celotnega delegatskega sistema. Skupščina je izpostavila odgovornost ne le strokovnih služb v samoupravnih interesnih skupnostih, temveč tudi poslovnih samoupravnih organov in subjektivnih sil v samem združenem delu oziroma v krajevnih skupnostih glede neposredne svobodne menjave dela. Zahtevala je, da posamezni sisi še v tem mandatnem obdobju — v sodelovanju z mestnimi sisi in drugimi dejavniki — ponovno ocenijo, če organiziranost ustreza in pravočasno predlagajo izpopolnitve. Sklepi in stališča skupščine niso bili

v celoti upoštevani, zato v četrti mandat stopamo s sedanjo organiziranostjo na tem področju. K nadaljnji aktivnosti na tem področju pa nas ne zavezujejo le sklepi občinske skupščine, temveč tudi republiške skupščine, ki je prav tako sprejela konkretne usmeritve o svobodni menjavi dela na področju družbenih dejavnosti.

Nenehno omejevanje skupne porabe, ki je bilo posledica vse slabšega dohodkovnega položaja združenega dela, se je negativno odražalo tudi na poslovanje organizacij združenega dela s teh področij. Lahko pa ugotovimo, da nam je z nemalo naporov uspelo ohraniti družbeni standard na tem področju na enaki kvalitetni ravni oziroma ga nekoliko izboljšati, toda v veliki meri na osnovi poslabšanega ekonomskega položaja zaposlenih v teh dejavnostih. Da bi preprečevali negativne posledice, smo v duhu usmeritev republiške skupščine ukrenili vse potrebno za odpravo teh nesorazmerij. Zavedali smo se, da je izrednega pomena uresničenje programa samoprispevka II in III, za katerega lahko ugotovimo, da smo ga za območje naše občine v celoti uresničili, pa čeprav z velikimi napor. Tako smo v tem obdobju odprli iz programa II. samoprispevka vzgojnovarstveni prostor v soseski Stara cerkev in vse objekte iz III. samoprispevka (vrtec v KS Dolomitski odred, zdravstveni dom v Medvodah, prizidek pri osnovni šoli Stane Kosec, varstvenodelovni center in osnovno šolo Miška Kranjca v KS Bratov Babnik).

S področja vzgoje in varstva predšolskih otrok je skupščina ob obravnavi uresničevanja resolucij o tekoči ekonomski politiki posebej opozorila tudi na problem organiziranosti ter normativov in standardov. Na podlagi njenih stališč in aktivnosti izvršnega sveta je bil izveden premik v samoupravni organiziranosti vzgojnovarstvenih organizacij, še vedno pa ni povsem zadovoljivo rešen problem normativov in standardov. Načrtovano vključitev otrok v družbeno organizirano varstvo smo sicer dosegli, toda v zadnjem obdobju se je vse bolj zaostroval problem cene oskrbnega dne ter deleža staršev v njej. Temu problemu, zaradi katerega je večji osip otrok v vzgojnovarstvenih organizacijah, in kadrovskemu presežku bo treba posvetiti posebno skrb.

V **izobraževanju** smo posvetili posebno skrb usmerjenemu izobraževanju. To je razumljivo, saj je izvajanje reforme na tem področju — poleg pozitivnih dosežkov — povzročalo tudi težave in pomanjkljivosti, na katere so opozarjali tako delegati združenega dela kot iz krajevnih skupnosti. Skupščina in njeni organi so se aktivno vključili v obravnavanje in reševanje posameznih problemov v okviru Ljubljane. Med drugim nam je uspelo, ob podpori skupščine in izvršnega sveta, rešiti problem pomanjkanja učilnic za praktični pouk srednje šole za elektroniko v Šentvidu, ne pa gradnje telovadnice v srednji šoli tehničnih strok Franca Leskoška-Luke. Prav tako je še odprto vprašanje sodelovanja strokovnjakov iz združenega dela v procesu usmerjenega izobraževanja in njihovo ustrezno nagrajevanje, kar negativno vpliva na kvaliteto pouka.

V **zdravstvenem varstvu** je skupščina odločno vztrajala pri usmeritvi o racionalni delitvi dela v okviru treh zdravstvenih enot (Šiška, Šentvid, Medvode), pri povezovanju dispanzerja medicine dela z obratnimi ambulantami in pri prioriteti preventivnega zdravstvenega varstva. Posebno skrb je namenila sanaciji bolnišnice dr. Petra Držaja, za izboljšanje delovnih (objekt je bil priključen na toplovodno omrežje) in sanitarnih razmer, še zlasti na kirurškem oddelku, ki pa še ni dokončana.

Posebno skrb je skupščina posvetila **raziskovalni dejavnosti**. Po analizi stanja v občini in mestu je sprejela konkretne usmeritve, da bi zagotovili boljše možnosti za razvoj raziskovalnega dela v združenem delu, kot tudi inovativne dejavnosti. Lahko ugotovimo, da so stališča zborov občinske skupščine in občinske raziskovalne skupnosti prispevala k izboljšanju razmer na tem področju. V številnih delovnih okoljih so raziskovalni dejavnosti dali večji poudarek, pomemben napredek pa je dosežen tudi v sodelovanju med ozdi in raziskovalnimi institucijami. V tem obdobju so bile ustanovljene tudi nove raziskovalne institucije in razvojni oddelki, sprejeta družbena usmeritev pa je prispevala k boljšemu sistemu nagrajevanja delavcev v raziskovalni in inovativni dejavnosti. Seveda pa stanje povsod še ni zadovoljivo, na kar so nas opozorile zadnje razprave v zboru združenega dela, ko smo obravnavali uresničevanje sklepov skupščine na tem področju.

Skupščina in njen izvršni svet sta tekoče spremljala izvajanje letnih načrtov **zaposlovanja**. Lahko ugotovimo, da so tekli v skladu s sprejetimi usmeritvami, pri čemer se nezaposlenost ni povečala. Na podlagi sprejetih stališč skupščine in konkretnih aktivnosti izvršnega sveta so bili doseženi uspehi glede zaposlovanja mladih, še zlasti pripravnikov in uresničevanja štipendijske politike, zmanjšalo se je nadurno delo, delo na podlagi pogodb ter zaposlovanje upokojencev. Ne moremo biti povsem zadovoljni z izobrazbeno strukturo zaposlenih in zagotavljanjem minimalnih bivalnih in življenjskih razmer (uresničevanje samoupravnega sporazuma).

Slabšanje družbenoekonomskih razmer in padanje realnih osebnih dohodkov ter pokojnin je zaostriло nekatere probleme v **socialnem varstvu**. Zato je skupščina posvetila posebno skrb socialnemu položaju tistih občanov in delavcev, katerih prejemki oziroma osebni dohodki so bili na meji existenčnega minimuma. Priporočila je tako samoupravnim organom v združenem delu kot tudi pristojnim strokovnim službam in sisom, da tem kategorijam občanov in delavcev — v mejah svojih pristojnosti in možnosti — zagotavljajo ustrezno socialno varnost. Ker število starejših prebivalcev vse bolj narašča, je skupščina zahtevala, da dom starejših občanov v Šiški bolj skrbi tudi za starejše občane, ki niso njegovi oskrbovanci. Ni rešen problem normativov za nego oskrbovancev in visokih materialnih stroškov, ki jih ni možno pokriti iz oskrbnin. Skupščina je tudi podprla prizadevanja sisa za socialno varstvo, da bi za starejše občane, ki so

še sposobni skrbeti sami zase in ne potrebujejo domske nege, zgradili posebna stanovanja.

Skupščina, pristojna telesa in izvršni svet so tekoče spremljali izvajanje varstva borcev NOV in v omejenih možnostih proračunske porabe zagotavljali ustrezna sredstva za priznavalnine, zdraviliško zdravljenje in druge oblike pomoči. Dokaj uspešno smo reševali tudi stanovanjske probleme borcev.

Na področju telesne kulture je skupščina usmerila pozornost predvsem v delovanje skupščine samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti in njenih samoupravnih organov ter delovanje telesnokulturnih organizacij na območju občine in njihovem medsebojnem sodelovanju, ki ni bilo zadovoljivo. Odločno je terjala, da se v mejah materialnih možnosti zagotovijo potrebna sredstva ne le za vrhunski šport, temveč tudi za množično dejavnost, določnejšo opredelitev vrhunskega športa na območju občine in Ljubljani, boljše izkoriščenost razpoložljivih prostorskih zmogljivosti (vključno s telovadnicami) in večjo skrb za tiste objekte, ki so mestnega pomena (Zavod Tivoli). Podprla je prizadevanja kluba Ilirija za dograditev športno-skakalnega centra v Mostecu, za razvoj republiškega atletskega centra (Železniško športno društvo Ljubljana) in posodobitev prostorov TVD Partizan Spodnja Šiška.

V kulturi je bilo težišče aktivnosti skupščine in izvršnega sveta na varstvu kulturne in naravne dediščine ter pomnikov NOB. V ta namen je skupščina sprejela več pravnih aktov, s katerimi je zaščitila določena območja (Tivoli, Šišenski hrib, Rožnik), 14 kmečkih objektov ter etnološke spomenike (vključno z Vodnikovo domačijo), v teku pa je tudi zaščita Šmarne gore in Grmade z delom Skaručenske ravni. Uspešno je bila izvedena prenova Vodnikove domačije, ki (razen nedokončanega podstrešnega dela) uspešno služi svojemu namenu. Finančno je skupščina podprla izdajo publikacije »Spomin je moč«, ki obsega celovit pregled pomnikov NOB in ljudske revolucije s pregledom zgodovinskih dogajanj v stari Jugoslaviji in med NOB na območju občine.

Ni nam pa še uspelo rešiti nekaterih zelo perečih problemov na področju knjižničarstva, zlasti pomanjkanja ustreznih prostorov in zaostajanja standarda v primerjavi z drugimi ljubljanskimi občinami.

Stanovanjsko gospodarstvo je bilo eno poglobitvenih področij dejavnosti skupščine, izvršnega sveta in drugih organov. Povezanost delegatske baze s samoupravno stanovanjsko skupnostjo ni bila zadovoljiva, v številnih stanovanjskih objektih pa hišna samouprava niti ni zaživela. Kljub naprom številnih dejavnikov še vedno niso številni uporabniki stanovanj, še zlasti pa etažni lastniki, poravnali obveznosti za vzdrževanje skupnih prostorov. Skupščina je zahtevala dosledno uresničevanje družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, pa tudi večji vpliv stanovalcev in pričakovalcev stanovanj na odločanje v skupščinah sisov, še posebno na odločitve v zvezi s programi vzdrževanja, prenove, upravljanja

in novogradenj. Glede na velike probleme, ki so bili v občini v zvezi z novogradnjami (Dravelska gmajna, Svetje, Celovška 185), je skupščina odločno zahtevala ločitev nadzorne službe od izvajalskih organizacij. Tudi oblikovanju politike cen kvadratnega metra stanovanjske površine je posvetila posebno pozornost, saj so številni pojavi opozarjali, da stvari na tem področju strokovno ne obvladujemo in da je potreben družbeni dogovor o oblikovanju cen. Pri uresničevanju teh stališč skupščine se je izvršni svet soočal s številnimi odpori, vendar ni popustil, zato tudi ni bilo večjih pomanjkljivosti pri končni ceni kvadratnega metra v tem obdobju zgrajenih stanovanj. Nadalje je skupščina zahtevala gospodarno ravnanje z obstoječim stanovanjskim skladom, še zlasti s skladom splošnega ljudskega premoženja. Stališča skupščine o ustreznem reševanju stanovanjskih razmer mladih družin ter družin z nizkimi dohodki niso bila zadovoljivo uresničevana, zato jim bodo morali pristojni organi, zlasti pa samo združeno delo, nameniti večjo pozornost.

Tudi glede prenove Stare Šiške lahko ugotovimo, da prizadevanja skupščine niso rodila vidnejših rezultatov, saj zaostajamo za drugimi ljubljanskimi občinami. Poleg subjektivnih vzrokov (neučinkovitost posameznih služb) je k takemu stanju prispevala tudi veljavna zakonodaja, saj so njena določila premalo življenjska.

Bolj uspešna so bila prizadevanja skupščine in izvršnega sveta pri sanaciji Dravelske gmajne, saj je bila uspešno izvedena sanacija dveh objektov, zdaj pa prenavljajo še tretjega. Enaka ugotovitev velja za gradnjo soseske Stara cerkev. Zaradi premajhnega posluha, zlasti ozdov, ostaja še vedno odprto vprašanje barakarskih naselij.

Za dokončanje že začelih in za nove gradnje je bilo potrebno sprejeti več izvedbenih aktov (zazidalnih načrtov, ureditvenih načrtov); pri njihovi pripravi je bil aktiven izvršni svet, saj je bilo treba usklajevati različne interese.

Prav zaradi nasprotujočih si interesov — kljub usmeritvi delegatske skupščine in izvršnega sveta — počasi napreduje stanovanjska dopolnilna gradnja v krajevni skupnosti Medvode (naselje Svetje).

Pri urejanju prostora je bilo težišče skupščine in njenih organov usmerjeno v sprejemanje in novelacijo številnih zazidalnih načrtov, v uskladitev občinskega plana za obdobje 1981—1985 — vključno s prostorskim planom — z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti ter v oblikovanje prostorskih sestavin dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane in družbeni plan občine za srednjeročno obdobje 1986—1990.

Skupščina in njeni organi so se tudi aktivno vključili v oblikovanje nove prostorske zakonodaje in uspeli s svojimi pobudami in predlogi. Naj posebej opozorimo, da je bilo izredno zahtevno delo pri uskladitvi prostorskega dela plana z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč. Zato je zastala izdelava prostorskih in izvedbenih dokumentov, pokazale so se negativne

posledice in težave pri reševanju zahtevkov pri izdaji lokacijskih in gradbenih dovoljenj.

Skupščina, izvršni svet, še zlasti pa posamezne delegacije in delegati, so se odločno zavzemali za reševanje tistih perečih problemov s **področja komunalnega gospodarstva**, ki so se prenašali iz enega v drugo plansko obdobje (boljše cestne povezave, ureditev kanalizacije, pešpoti, kolesarske steze, oskrba z vodo, javni prevoz, vzdrževanje javnih komunalnih objektov, pokopališča, itd.). Mnoge od teh problemov smo rešili. Zaradi omejenih materialnih možnosti pa bo treba preostale reševati učinkoviteje, z večjim poslušom za potrebe in interese posameznih krajanov in delovnih ljudi. Probleme na tem področju bomo lahko učinkovito reševali le tedaj, če bomo dosledno izpolnjevali samoupravno sprejete obveznosti o zagotavljanju denarja za te namene. Prav v tem obdobju pa je morala skupščina in izvršni svet opozarjati posamezne subjekte na njihove dolžnosti, ki so jih sprejeli s posameznimi samoupravnimi sporazumi za združevanje sredstev za komunalno infrastrukturo. Končno je treba posebej opozoriti, da sta skupščina in izvršni svet, v interesu učinkovitejšega reševanja komunalne problematike, zahtevala ureditev odnosov med komunalno in stanovanjsko skupnostjo ter njunima strokovnima službama (Staninvest in Zavod za izgradnjo Ljubljane). Kljub nekaterim pozitivnim premikom s stanjem na tem področju ne moremo biti zadovoljni.

Gradnja severnega dela obvoznice in avto ceste Naklo—Ljubljana je povzročala številne probleme tudi v komunalnem gospodarstvu, zato se je moral še posebej angažirati izvršni svet.

Skupščina, izvršni svet in drugi organi v občini so se aktivno vključili tudi v oblikovanje nove samoupravne organiziranosti na tem področju v Ljubljani. Menimo, da bo treba sistem dograditi tako, da bo zagotovljen odločilen vpliv delavcev in občanov iz občine, pa tudi krajevnih skupnosti, pri reševanju posameznih problemov. Velika aktivnost je bila potrebna tudi pri usklajevanju z drugimi ljubljanskimi občinami pri opredeljevanju ključnih nalog in prioritet za srednjeročni razvoj občin in mesta Ljubljana. To še zlasti velja za oblikovanje skupnega sklada za urejanje stavbnih zemljišč ljubljanskih občin.

Uresničevanje gospodarske stabilizacije je v občini, pa tudi v Ljubljani še bolj zaostriло nekatere probleme na področju **splošne porabe**. Že dalj časa se je kazala potreba po oblikovanju enotnih meril za postopno izenačevanje splošne porabe v okviru mesta. To nalogo so skupščine občin in mesta uspešno opravile leta 1983 s sprejemom enotnih meril in kriterijev za oblikovanje in razporejanje sredstev splošne porabe. Vse do leta 1984 so globalna sredstva splošne porabe Ljubljane razporejali, ne glede na razmere in okoliščine, z vsakoletnim indeksiranjem porabe posamezne občine na zatečeno stanje v določenem izhodiščnem obdobju. Tako ravnanje je privedlo do občutnih neskladij, ker ni upoštevalo številnih sprememb, ki so nastopile z leti v ekonomskem in socialnem položaju posamezne občine.

Zato lahko dogovor o oblikovanju enotnih meril in kriterijev štejejo za kvaliteten premik na tem področju. Pri določanju splošne porabe so skupščina, njen izvršni svet in drugi organi vseskozi upoštevali družbene usmeritve. Splošna poraba občine je bila določena z republiškim dogovorom o izvajanju politike na tem področju in je bila odvisna od celotne nominalne rasti dohodka (vsa leta je zaostajala za rastjo dohodka) in od pogoja 95 % izterjave davkov in prispevkov oziroma kalkulativnih prihodkov občine. Prav tako je bila v Ljubljani oblikovana tudi skupna bilanca splošne porabe. Torej, proračunska poraba občine v tem obdobju ni bila odvisna od njene davčne politike ter od ekonomskega in socialnega položaja, temveč le od dogovorjene (indeksirane) porabe. Pri tem je treba posebej poudariti, da v zadnjem obdobju v občini nismo več — glede na veljavne davčne predpise — sposobni v celoti pokrivati splošne porabe z lastnimi viri prihodkov, temveč nam mora republika odstopiti del sredstev, zbranih iz posebnega republiškega davka na promet proizvodov. Glede na tako stanje se je izvršni svet vsako leto ob sprejemanju proračuna in njegovem rebalansiranju soočal s tem, kako utemeljene potrebe pokriti z razpoložljivimi sredstvi, kar je posebej prihajalo do izraza v odnosu do nekaterih porabnikov (krajevne skupnosti, družbene organizacije).

To mandatno obdobje je sovpadalo z oblikovanjem in sprejemanjem novega **davčnega sistema** in dograjevanjem davčne politike. Delegatska skupščina kot tudi izvršni svet sta aktivno sodelovala pri oblikovanju republiške davčne zakonodaje na temelju dveh medrepubliških dogovorov. Prek delegatov v republiški skupščini smo dali konkretne pobude in predloge za ureditev posameznih vprašanj v zakonu o davkih občanov, v zakonu o davkih na promet nepremičnin ter zakonu o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve. Podprli smo globalno usmeritev, da se krepí ekonomska in socialna funkcija neposrednih davkov ter spodbuja razvoj posameznih dejavnosti ob upoštevanju ustavnega načela, po katerem je vsak dolžan prispevati k zadovoljevanju splošnih potreb v sorazmerju s svojimi materialnimi možnostmi, s tem, da sorazmerno prispeva več tisti, ki dosega večji dohodek.

Nadalje je skupščina aktivno sodelovala pri oblikovanju vsakoletnega dogovora o usklajevanju davčne politike v republiki, kot tudi v Ljubljani, in jih tudi sprejemala. Tako dogovorjena načela je delegatska skupščina upoštevala pri sprejemanju lastnih pravnih aktov s tega področja. Pri tem smo posebej težili k temu, da bi z ustreznimi olajšavami spodbudili razvoj osebnega dela, njegovo materialno krepitev, investiranje v raziskovalno dejavnost ter izvozno usmerjenost, kot tudi dohodkovno povezovanje osebnega dela z združenim delom, kar še posebej velja za področje kmetijstva.

V tem mandatnem obdobju se je vse bolj zaostroval problem zagotavljanja materialnih pogojev za **delo pravosodnih organov** (še zlasti pa temelj-

nega sodišča in tožilstva) in upravnih organov. V sodelovanju z občinami z območja teh pravosodnih institucij smo sprejemali ustrezne dogovore o njihovem financiranju in naše obveznosti tudi zadovoljivo izpolnjevali, kar pa ne velja za vse druge občine z območja ljubljanske regije. Ob obravnavi letnih poročil teh institucij pa so skupščina in njena telesa ter izvršni svet oblikovali konkretna stališča, ki naj bi prispevala k učinkovitejšemu delu teh institucij. Zavzemali smo se za skrajšanje predolgih rokov za reševanje posameznih zadev, ustrežnejšo kadrovsko politiko in za rešitev že dalj časa znanih problemov, od katerih je odvisna učinkovitost pravosodnih institucij (prostori, izboljšanje kadrovske strukture administrativno-tehničnih delavcev in modernizacija celotnega poslovanja). Hkrati smo zahtevali, da pravočasno in celovito opozarjajo pristojne organe na neustreznost posameznih rešitev v pravnem sistemu, ki jih zaznavajo pri svojem delu, da bi lahko po delegatski poti uveljavili boljše rešitve.

Stališča, ki jih je sprejela delegatska skupščina glede delovanja **upravnih organov**, njihove kadrovske politike in uresničevanja samoupravnih pravic delavcev, so dala določene rezultate. Ob izteku mandata lahko, v primerjavi z začetnim obdobjem, ugotovimo, da se uprava številčno sicer ni bistveno zmanjšala, da pa se je izboljšala kvalifikacijska sestava, kot tudi delovne in prostorske razmere. Prav tako je narejen skromen premik v modernizaciji poslovanja z nabavo računalnika in druge opreme. Izboljšal se je tudi odnos delavcev do strank, do priprave delegatskih gradiv in dela zborov delegatske skupščine ter njenih teles — skratka upravni organi so postali bolj odprti do delegatske baze.

Uresničevanju **ustavne zasnove krajevne skupnosti** so skupščina, izvršni svet in drugi organi vseskozi posvečali izjemno pozornost. Lahko rečemo, da ni bilo razprave na zborih občinske skupščine, še zlasti na zboru krajevnih skupnosti, brez problemov KS iz enega ali drugega zornega kota. Ker so samoupravni organi in delegacije nenehno opozarjali na določene probleme, se je skupščina odločila, da to vprašanje temeljito prouči in tako prispeva k boljšemu uresničevanju vloge krajevne skupnosti.

Po temeljiti razpravi v krajevnih skupnostih, združenem delu in celotnem delegatskem sistemu, je skupščina sprejela konkretna stališča, s katerimi je naložila združenemu delu in sisom, da dosledneje izpolnjujejo svoje ustavne dolžnosti. Ugotovila je namreč, da v številnih delovnih okoljih vloge in pomena krajevne skupnosti niso povsem dojeli in da tudi nekateri sisi niso v zadostni meri upoštevali planov razvoja krajevnih skupnosti. Poudarila je, da so proračunska sredstva le eden od virov zagotavljanja potrebnih sredstev za delovanje KS, še zlasti za delovanje samouprave, delegatskega sistema in subjektivnih sil.

Sodelovanje med združenim delom in krajevno skupnostjo bi moralo biti tesnejše, še zlasti na tistih območjih, kjer večji del zaposlenih tudi prebiva v istem okolju. Izhajajoč iz različne strukture krajevnih skupnosti

na območju komune je skupščina odločno zahtevala, da se financiranje krajevnih skupnosti učinkoviteje reši v merilu Ljubljane, na kar so opozarjale tudi posamezne krajevne skupnosti po ukinitvi sistema »glavarine«. Tudi stališča naše občine so prispevala k temu, da smo v Ljubljani dosegli dogovor, ki nam omogoča, da v prihodnje določene interese in potrebe KS zadovoljujemo tudi na podlagi samoupravnega sporazuma med krajevnimi skupnostmi in združenim delom v občini.

V tem obdobju sta delegatska skupščina in izvršni svet, ob sodelovanju krajevnih skupnosti, tudi izpopolnila sistem zagotavljanja proračunskih sredstev krajevnim skupnostim. Na podlagi izkušenj tega mandatnega obdobja bo treba ta sistem še dograjevati. Prav tako smo v tem obdobju uspeli rešiti nekatere najbolj pereče prostorske probleme za delo krajevnih skupnosti (Dolomitski odred, Dravlje, Na jami). Še naprej ostaja problem ustreznega vzdrževanja in obnove družbenih domov.

Po dolgotrajni razpravi je bila izvedena tudi nova samoupravna organiziranost delavcev v krajevnih skupnostih, in sicer sta bili oblikovani dve delovni skupnosti. Večina krajevnih skupnosti — razen KS Komandanta Staneta I, II in III — je sporazumno oblikovala eno delovno skupnost. Lahko ugotovimo, da tudi taka samoupravna organiziranost ne zadovoljuje niti interesov samouprave niti samih delavcev. Zato jo bo treba ponovno preveriti in se šele po kritični in odgovorni razpravi lotiti morebitnih sprememb.

Pri organiziranju **splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite** so se skupščina in njeni organi prizadevali za čimvečje podružbljanje sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter tako prispevali pomemben delež k praktični realizaciji obrambno samozaščitnih nalog.

Temeljni cilj razvoja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v preteklem mandatnem obdobju je bila nadaljnja krepitev obrambne, varnostne in samozaščitne pripravljenosti. Zato je bilo potrebno organizirano delovanje vseh družbenih subjektov. S tem je bil zagotovljen načrten, enakomeren in usklajen razvoj vseh obrambno-samozaščitnih sestavin v skladu z materialnimi možnostmi.

Največ pozornosti je bilo namenjeno pripravam in aktivnostim načrtovanja ukrepov za preprečevanje in odpravo morebitnih izrednih razmer, vprašanju usposabljanja delovnih ljudi in občanov za obrambo in zaščito, razreševanju mobilizacijske problematike, sprejemu novega mobilizacijskega razvoja teritorialne obrambe, organiziranju in usposabljanju narodne zaščite, usmerjanju mladih v vojaške šole in obrambne poklice, nabornim zadevam ter izvajanju ukrepov civilne zaščite. Poleg navedenega je bila posebna pozornost namenjena materializaciji obrambno-samozaščitnih priprav s posebnim poudarkom na združevanju sredstev za financiranje skupnih nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini in mestu.

Vse navedene aktivnosti so se praktično preverjale in izvajale prek vaj Ljubljana 80 II. in III., Golovec 83, Samozaščita 84 in Zaščita 85. Prav tako je skupščina redno spremljala delo varnostnih organov in problematiko na tem področju. Skupaj z drugimi organi pa se je še posebej zavzemala za reševanje stanovanjskih problemov ter zagotovitev boljših pogojev dela delavcev milice in teritorialne obrambe. Slednja naloga mora imeti prioriteto tudi v prihodnje.

IV. NORMATIVNA DEJAVNOST OBČINSKE SKUPŠČINE

Pri ocenjevanju te dejavnosti je treba upoštevati, da je normativna aktivnost občinske skupščine na eni strani omejena z zvezno in republiško zakonodajo, na drugi strani pa dejstvo, da na njen obseg vpliva proces krepitve samoupravnega urejanja odnosov. Kot je bilo že omenjeno, se je normativna aktivnost tako na ravni federacije kot republike močno okrepila in ni bila vedno v mejah ustavnih določil. Kar zadeva republiško zakonodajo ugotavljamo, da se je kljub pripombam v preteklem obdobju nadaljevala praksa dokaj podrobnega urejanja posameznih pravnih področij. Pri uresničevanju zakonodajne politike republike ni bila dosledno spoštovana določba 324. člena ustave SR Slovenije. Po tej določbi lahko zakon določi le temeljna načela na tistih področjih, ki jih delovni ljudje in občani samostojno urejajo v občini, KS, SIS in v OZD. Med taka področja sodijo zlasti urejanje naselij, urejanje in uporaba stavbnih zemljišč, urejanje in izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi, stanovanjska graditev ter njeno financiranje in gospodarjenje s stanovanji, financiranje skupnih potreb v KS in občini itd. Našteli smo le nekaj področij, ki jih določa citirani člen slovenske ustave, ki so za samostojno urejanje v komuni še zlasti pomembna. Tudi 321. člen republiške ustave ni bil dosledno spoštovan pri oblikovanju in sprejemanju republiških zakonov. Za tak pristop v uresničevanju zakonodajne politike republike ne moremo kriviti le organov v republiki, temveč tudi iz občin ter združenega dela, saj so bile prisotne težnje po podrobnem in enotnejšem urejanju stvari na ravni republike. Vse to je imelo za posledico, da je občinska normativna dejavnost bila predvsem izvedbene narave, kar nam kaže tudi število in struktura oz. vsebina sprejetih odlokov. Zato je razumljivo, da so kot predlagatelji odlokov, ki jih je sprejemala občinska skupščina, bili le upravni organi prek izvršnega sveta. Le-ti so dolžni uresničevati in skrbeti za izvajanje predpisov in v okviru tega tudi predlagati sprejetje odlokov oz. spremembe in dopolnitve veljavnih.

Delegatska skupščina se je aktivno vključila v prizadevanja slovenskih občin, da bi bolj prišla do izraza izvirna normativna pristojnost občine in da bi skupščino razbremenili tistih zadev, ki v bistvu ne pomenijo dejanskega odločanja delegatov, ampak gre za formalno izvrševanje dolž-

nosti, ki jih skupščini nalaga veljavna zakonodaja. V okviru skupnosti slovenskih občin smo sodelovali pri izdelavi analize veljavne zakonodaje, še zlasti tistih določb, ki izrecno pooblašča občinske skupščine, da uredijo posamezna vprašanja. Pri tem se nismo zadovoljili le z ugotavljanjem stanja in slabosti, ampak smo dali konkretne predloge za njihovo preseganje. Konkretno smo predlagali, v kateri smeri bi bilo treba spremeniti veljavno zakonodajo, nekatera vprašanja pa tudi temeljiteje proučiti. Cilj te dejavnosti naj bi bil, da bi v prihodnje občinske skupščine učinkoviteje delovale, da bi bolj prišla do izraza njihova funkcija kot samoupravnega organa in da bi se pri svojem delu omejile na bistvena vprašanja razvoja, še zlasti v komuni. V polni meri smo se namreč zavedali ustavno opredeljene funkcije, po kateri skupščina določa politiko, odloča o temeljnih vprašanjih, skrbi za izvajanje politike, opravlja politično nadzorstvo nad delom IS, upravnih organov in drugih ter usmerja njihovo delo. Lahko ugotovimo, da so naša prizadevanja v zadnjem obdobju le dala določene rezultate, saj smo z amandmaji v posameznih primerih tudi uspeli. To še zlasti velja za oblikovanje nove sistemske zakonodaje s področja urejanja prostorov in naselij.

Ob obravnavi posameznih splošnih aktov so delegati večkrat opozarjali, ali je neobhodno, da posamezne zadeve obravnava delegatska skupščina in o njih odloča. To je prišlo še zlasti do izraza ob dajanju soglasij k samoupravnim aktom SIS (SaS o ustanovitvi in statuti ter njihove spremembe in dopolnitve) kot tudi ob potrjevanju statotov OZD s področja družbenih dejavnosti. Prav tako ob sprejemanju odlokov, ki so predstavljali izvedbene dokumente v planu ali resoluciji opredeljene politike, še zlasti glede odlokov o zazidalnih načrtih ter njihovih spremembah in dopolnitvah. Tudi iz prakse tega mandata lahko ugotovimo, da se je omenjeno dajanje soglasij oz. potrjevanje samoupravnih splošnih aktov izvajalo formalno, saj delegati niso bili seznanjeni niti z vsebino sporazuma ali statuta, temveč le na kratko s stališčem skupščinskega telesa, ki je skupščini predlagalo formalni akt. V takem primeru je šlo za zaupanje široke delegatske baze in skupščine v delo organa, ki je akt predlagal. Tudi ni prezreti, da je šlo v teh primerih za zelo obsežne akte samoupravnih organizacij in skupnosti, še zlasti v primeru sporazuma ali statuta in da je bilo potrebno opraviti predvsem temeljito strokovno delo, da bi lahko soglasje dali. Zato smo skupaj z drugimi občinami opozorili, naj se prouči smiselnost takega dela delegatskih skupščin.

Ko ocenjujemo normativno dejavnost občine, tudi ne moremo mimo ugotovitve, da so v procesu krepitve samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja pomembne odločitve s področja družbenih dejavnosti, stanovanjskega in komunalnega področja v pristojnosti skupščin interesnih skupnosti.

Analiza sprejetih odlokov občinske skupščine (81) kaže, da je bilo največ odlokov sprejetih s področja davkov in financ (35), urbanizma in grad-

beništva (19 — sprejem novih zazidalnih načrtov ter noveliranje obstoječih), kmetijstva (10 — prispevek za izvajanje sistema obrambe pred točo, melioracije, zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane, zaščitene kmetije . . .), varstva naravne in kulturne dediščine (4), planiranja (2) in 11 z ostalih področij.

Nadalje je bilo v tem obdobju sprejetih 50 sklepov, s katerimi smo dali že omenjena soglasja k samoupravnim aktom drugih subjektov, javno razgrnili določene zazidalne načrte, odločali o uporabi sredstev solidarnosti za odpravo posledic naravnih nesreč, podelili domicile, sprejeli ukrep družbenega varstva itd. Skupščina je sprejela tudi 13 odločb, s katerimi je ugotovila splošni interes za gradnjo nekaterih objektov, uvedla komasacijski postopek, uvedla redno likvidacijo nad eno stanovanjsko zadrugo oz. čevljarno in zadržala izvršitev sklepa delavskega sveta v eni OZD glede osebnega dohodka. Sprejela je tudi 13 družbenih dogovorov, predvsem o usklajevanju davčne politike, priznavalninah udeležencev NOV, kadrovske politiki . . . Nadalje je bilo sprejetih 10 dogovorov, s katerimi smo predvsem oblikovali sredstva splošne porabe v ljubljanskih občinah in mestu Ljubljani, zagotavljali pogoje za delo temeljnih pravosodnih organov v Ljubljani itd. Končno naj omenimo še 3 samoupravne sporazume: — o usmeritvi dela prodajne cene bencina in plinskega olja, usmerjenega za ceste po zakonu o določanju in usmerjanju dela prodajne cene bencina in plinskega olja, — o prevzemu skrbi za varstvo, vzdrževanje in obnavljanje spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične izgradnje za območje ljubljanskih občin in — o sodelovanju in izvajanju skupnih nalog pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskih sistemov za podporo odločanja v SRS.

Poleg omenjenih sklepov pa smo sprejeli tudi številne druge, s katerimi smo opravili razne volitve v delegatska telesa, pravosodnih funkcionarjev, predstavnikov družbenih skupnosti v samoupravne organe določenih OZD itd.

V. PROGRAMIRANJE DELA, URESNIČEVANJE PROGRAMA DELA TER SPREJETIH SKLEPOV

Pri programiranju dela skupščine občine, njenih organov in delovnih teles je bil v tem obdobju storjen pozitiven premik. Ugotavljamo, da je delo teklo skladno s sprejetimi letnimi in periodičnimi programi. Pri programiranju dela so bila upoštevana delegatska vprašanja in pobude ter pripombe delegacij in delegatov, predlogi izvršnega sveta, upravnih organov, krajevnih skupnosti, sisov, ozdov, družbenopolitičnih organizacij in drugih subjektov. Žal je še vedno aktualna ugotovitev, da združeno delo premalo aktivno sodeluje pri pripravi programov dela skupščine.

Večina programiranih nalog je bilo tudi realiziranih. Od skupno 374 na-

črtovanih v periodičnih programih (vsebinskih 208, normativnih 106) ni bilo obravnavanih 44 (16,5 %); na novo vključenih je bilo 151, kar je 40 % več od načrtovanih. Navedeno odstopanje je nastalo zaradi uskladitve normativnih aktov skupščine s spremembami v zakonodaji. V večini primerov tega ni bilo mogoče predvideti in pravočasno vključiti v programe dela skupščine. Vzroki, da posamezne teme iz periodičnih ali letnih programov niso bile obravnavane, pa so predvsem v tem, ker predlagatelji niso pravočasno posredovali gradiv in smo jih naknadno vključili na dnevne rede sej zborov v kasnejšem obdobju.

Še vedno velja ugotovitev iz ocene o delu skupščine v prvi polovici tretjega mandatnega obdobja, da med predlagatelji gradiv prevladujejo izvršni svet in upravni organi, čeprav so pogostejše kot v prejšnjem mandatnem obdobju prisotni tudi nekateri drugi subjekti. Predvsem so bile to interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in nekatere organizacije združenega dela.

Zbori skupščine občine so bili zelo obremenjeni z noveliranjem obstoječih, še zlasti z obravnavo, oblikovanjem in sprejemom novih planskih dokumentov za nadaljnji razvoj občine, mesta Ljubljane in republike, ob katerih so poglobljeno in celovito proučili določena področja življenja in dela in začrtali njihov nadaljnji razvoj. Posebna pozornost, zlasti zbora združenega dela, je bila dana uresničevanju tekoče ekonomske politike, v tem okviru pa spremljanju poslovanja organizacij združenega dela s področja gospodarstva. Nadalje so skupščinski zbori v okviru svojih pristojnosti obravnavali in sprejemali stališča ter pravne akte o najbolj aktualnih problemih svobodne menjave dela s področja sisov materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti.

Še posebej je treba opozoriti, da smo pri oblikovanju vsebine programov dela morali upoštevati tudi program dela mestne, republiške in zvezne skupščine. Razumljivo, da smo najpogostejše vključevali v obravnavo teme, ki so jih imeli na dnevnem redu zbori mestne skupščine.

Najpomembnejše teme smo posebej poudarjali, z namenom, da bi tako še bolj zainteresirali vso delegatsko bazo in dosegli njeno večjo odgovornost za sprejemanje stališč in rešitev. Lahko tudi ocenimo, da smo v primerjavi z drugimi občinami, zlasti ljubljanskimi, dokaj uspešno uvrščali v program dela tudi najpomembnejše vsebinske točke iz programa republiške skupščine; to še posebej velja za oblikovanje nekaterih sistemskih zakonov (s področja invalidsko-pokojninskega zavarovanja, urejanja prostora, informiranja, kmetijstva, drobnega gospodarstva, davčne politike itd.) kot tudi za oblikovanje stališč o najaktualnejših vsebinskih zadevah (uresničevanje delegatskega sistema, svobodne menjave dela, delovanje in organiziranje upravnih organov, racionalizacije pravnega sistema).

Razumljivo je, da glede na tako zasnovan program dela občinske skupščine nismo mogli na zbora pogosto obravnavati tudi tem iz programa zvezne skupščine. V aktivnost zvezne skupščine se je skupščinea vključe-

vala z drugimi metodami dela, z obravnavanjem gradiv na skupinah delegatov, z organiziranjem razprav, v katerih so sodelovali tudi zvezni delegati iz naše občine.

Skupščina je zlasti v zadnjem času s posebno pozornostjo spremljala tudi izvrševanje sklepov, ki jih je sprejela. V ta namen je aprila 1985 prvič obravnavala celovito informacijo o uresničevanju sklepov, stališč in priporočil, sprejetih na sejah zborov v letu 1984. Tako je skupščina preverila uresničevanje sklepov na področju svobodne menjave dela družbenih dejavnosti, vzgoje in izobraževanja, delovanja krajevnih skupnosti, stanovanjskega gospodarstva itd. To je bilo ocenjeno zelo pozitivno, zato kaže takšno metodo nadaljevati.

VI. DELEGATSKA GRADIVA IN INFORMIRANJE

Tudi v tem mandatnem obdobju smo se nenehno soočali z zahtevo delegatske baze, delegacij in delegatov za izboljšanje kvalitete delegatskih gradiv. Z drugimi besedami, delegati so zahtevali poljudna, razumljiva in čim krajša gradiva, da bi se s problematiko sploh seznanili. Zato je vodstvo občinske skupščine od vseh predlagateljev gradiv, zlasti od izvršnega sveta, nenehno terjalo, da to upoštevajo.

Ne glede na posamezne pomanjkljivosti, ki smo jim bili še vedno priča, lahko ocenimo, da je bil za občinsko skupščino storjen določen premik, še zlasti, če ga primerjamo s stanjem na področju sisov. Taka ocena je bila že dana v prvem obdobju tega mandata in velja še sedaj.

Pozitivni premiki se kažejo v tem, da so gradiva krajša, večkrat nakazane alternativne rešitve, problemi pa prikazani tako, da njihova rešitev zahteva ustvarjalen pristop.

Z doseženim še nismo povsem zadovoljni. Predlagatelji bi že z malo več truda, kritičnejšim odnosom in večjo odgovornostjo do delegatskega odločanja lahko dosegli večjo kvaliteto. To bo v prihodnjem mandatnem obdobju nujno treba zagotavljati, da bi se interes in aktivnost delegatov za delo delegatske skupščine krepila, ne pa pojenjala.

Aktivnost delegatske baze, zlasti pa delegacij in delegatov, je odvisna od pravočasnega posredovanja skupščinskih gradiv. Kritično moramo priznati, da nam je v večini primerov komaj uspelo spoštovati s poslovnikom določen 20-dnevni rok. Večkrat pa smo bili v časovni stiski, bodisi zaradi nespoštovanja dogovorjenih rokov s strani predlagateljev gradiv oziroma tiskarne. To ni bilo možno zlasti tedaj, ko smo bili le eden od subjektov v procesu odločanja.

Popolna in pravočasna informiranost delegatov je eden glavnih pogojev za odgovorno odločanje. Delegati so informirani o delu skupščine in njenih teles prek delegatskega gradiva, sredstev javnega obveščanja in povratnih informacij delegatov, ki so se udeležili sej. Povratno informiranje

pa je še vedno, kot smo ugotavljali tudi za prvo obdobje tega mandata, nezadovoljivo. Če se je povratno informiranje vsaj deloma uveljavilo v odnosu delegat — temeljna delegacija še zlasti v KS, pa tega ni mogoče trditi za odnos delegacija — delegatska baza in za medsebojno komuniciranje delegacij za družbenopolitično skupnost in interesne skupnosti. Tudi temu načinu informiranja bo potrebno v bodoče nameniti večjo pozornost. Še vedno posvečamo premalo pozornosti povratnemu informiranju o usodi pobud, predlogov, stališč in amandmajev, posredovanih v mestno in republiško skupščino. V prihodnje bo treba dosledno vztrajati na tem, da bo tovrstno informiranje na vsakem zasedanju zborov skupščine.

Delovni ljudje in občani komune oziroma širša javnost je o delu skupščine in njenih organov redno obveščena prek občinskega glasila Javna tribuna, radia Glas Ljubljane in časopisa Delo. Kljub izrečeni kritiki v letu 1984 je Ljubljanski dnevnik delu delegatske skupščine Šiška posvetil le skromno pozornost. Bolj tekoče je spremljal delo izvršnega sveta in pozornost namenjal predvsem kritičnim pojavom. Obveščanje prek Javne tribune tudi ni v celoti zadovoljivo. Vodstvo skupščine je sicer prek tega glasila redno obveščalo javnost o obravnavi in sprejetih odločitvah na sejah skupščine. Večji prispevek k obveščanju pa bi morali dati upravni organi, SIS kot tudi izvršni svet in o pomembnih zadevah delovne ljudi in občane seznanjati že v fazi oblikovanja posameznih rešitev, da bi jim tako omogočili ustvarjalno sodelovanje prek delegatov na zasedanju zborov skupščine.

VII. DELEGATSKA VPRAŠANJA IN POBUDE

Delegatska vprašanja so se tudi v tretjem mandatnem obdobju izredno uveljavila. Analiza kaže, da je največ delegatskih vprašanj prihajalo iz krajevnih skupnosti. Tako je bilo od 335 zastavljenih delegatskih vprašanj in pobud kar 234 postavljenih s strani krajevnih skupnosti. Med delegacijami so najpogostejše zastavljale vprašanja delegacije KS Edvard Kardelj, Koseze, Komandanta Staneta I, II in III, Bratov Babnik, Stanežiče-Medno, Vodice in Na jami.

V združenem delu ta delegatska pravica in pot ni ustrezno zaživela. To potrjuje tako število delegatskih vprašanj kot tudi konferenc delegacij, ki so jih postavile — od 61 le 20. Najbolj aktivne so bile konference delegacij št. 22 — 23 — Lek, konferenca delegacij št. 7 — Avtotehna in konferenca delegacij št. 19 — Litostroj.

Po vsebini so se delegatska vprašanja nanašala na vsa področja življenja in dela. Vendar podrobnejša analiza kaže, da je veliko število posredovanih vprašanj, zlasti iz krajevnih skupnosti, posegalo na področja urejanja prostora (94).

Večje število vprašanj in pobud je zbor združenega dela neposredno ali

prek skupin delegatov posredoval skupščini mesta Ljubljane in skupščini SR Slovenije. Vprašanja so se nanašala predvsem na nove sistemske rešitve na področju družbenoekonomskih odnosov, še zlasti na vključevanje v mednarodno delitev dela. Glede na zaostrene gospodarske razmere je združeno delo večkrat opozarjalo in dajalo pobude za nadaljnji razvoj organizacij združenega dela širšega družbenega pomena, npr. problematika DO Petrol — Zemeljski plin, razvoja SOZD Iskre, Aero TOZD Celuloze, Integral DO LPP, itd.

Drugi sklop delegatskih vprašanj, ki jih je posredovalo združeno delo, je zadeval problematiko prometnih in drugih davkov. Predvsem so bile to zahteve po znižanju obdavčitve proizvodnje alkoholnih pijač, izolacijskih materialov, poslovnih stavb ipd.

To kaže na dejstvo, da so delegacije opozarjale na problematiko, ki se prepočasi rešuje oziroma so želele tudi po tej plati vplivati na urejanje posameznih področij. Zlasti to velja za urbanistične in zazidalne načrte, katerih sprejem je v posebnem interesu delovnih ljudi in občanov. Področju urejanja prostora sledijo vprašanja s področja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, še zlasti ureditve potniškega prometa in cest.

Nadalje so se vprašanja nanašala na področje družbenih dejavnosti, zlasti šolstvo, zdravstvo in socialno varstvo, nekaj vprašanj pa na področje SLO in DS, na zaposlovanje, zlasti mladih, družbene prehrane, uresničevanje zveznih ukrepov (delitev bonov), zamenjave osebnih izkaznic itd.

Posebej naj omenimo, da so delegacije prek delegatskih vprašanj opozarjale tudi na delo skupščine in izvršnega sveta in zahtevale, da nekatere pomanjkljivosti odstranijo, na primer: preobsežno in premalo razumljivo gradivo, nespoštovanje rokov in dostavo delegatskih gradiv; zahtevale so pripravo poročil in analiz stanja na posameznih področjih (npr. financiranje krajevnih skupnosti, delo delovne skupnosti krajevnih skupnosti ipd.). Kot značilnost zadnjega obdobja naj omenimo še, da so se tudi delegati družbenopolitičnega zbora v večji meri posluževali delegatskih vprašanj in pobud kot ene od možnosti za opozarjanje na posamezne pojave in probleme in zahtevali učinkovitejše reševanje. Pobude in vprašanja so se nanašala zlasti na doslednejše izvajanje sprejete zakonodaje in politike s področja sisov, pravne pomoči, varstva okolja, stanovanjskega gospodarstva in sprejemanja planskih dokumentov.

Delegatska vprašanja pa so na tem zboru v primerjavi z drugima zboroma manj aktualna, saj imajo delegati tega zbora, ki so v večini vključeni v vodstva družbenopolitičnih organizacij, še številne druge možnosti za opozarjanje na probleme in pojave ter njihovo reševanje.

Analiza delegatskih vprašanj kaže, da so se nekatera ponavljala oziroma so jih delegacije ponovno zastavljale. Razloga za to sta vsaj dva. Prvič, nekateri problemi zahtevajo daljši čas reševanja, pa o tem temeljne delegacije niso bile ustrezno in pravočasno obveščene. Drugi razlog je, da delegatska okolja z vsebino odgovorov niso bila zadovoljna. Nekateri or-

gani in organizacije, ki odgovarjajo na delegatska vprašanja, se premalo zavedajo pomena in vloge delegatskih vprašanj. Tako delegacije na zastavljeno vprašanje prevečkrat prejmejo le formalen odgovor, ki ne rešuje problematike. Težišče odgovora bi moralo biti na tem, kaj je, oziroma kaj bo pristojen organ ali služba storila na posameznem področju oziroma ali je treba dati pobudo za spremembo normativne ureditve.

VIII. DELO ZBOROV SKUPŠČINE

Ko prikazujemo delo zborov, moramo ugotoviti, da je bilo v tem obdobju uveljavljenih več vsebinskih novosti in novih metod dela. Skupščinski zbori so obravnavali vsa aktualna družbena vprašanja, razvojne usmeritve posameznih ozdov, se aktivno vključevali v delo skupščine mesta Ljubljane, skupščine SR Slovenije in prek organiziranja razprav z zveznimi delegati tudi v delo skupščine SFRJ.

Delegati občinske skupščine so s skupščinami sisov družbenih dejavnosti večkrat razpravljali o istih aktualnih temah (zdravstvo, raziskovalna dejavnost, usmerjeno izobraževanje, kultura, telesna kultura, socialno varstvo, varstvo borcev, varstvo invalidov).

Značilnost tega obdobja so ločena zasedanja zborov skupščine, saj je praksa pokazala, da se s tako metodo krepi specifična vloga posameznega zbora. Na skupnih zasedanjih so delegati volili predsednika in podpredsednika skupščine, predsednike in namestnike predsednikov zborov, razreševali in volili predsednika izvršnega sveta in člane izvršnega sveta, sprejeli sklep o uvedbi postopka za spremembo statuta občine i dr.

Na skupnih sejah pa so delegati glasovali o listi kandidatov za predsedstvo skupščine SR Slovenije, za delegate za zvezni zbor skupščine SFRJ, podelili domicil, plakete in posebna priznanja občine.

a) Zbor združenega dela

V tem obdobju je imel zbor 44 ločenih sej; na dveh izrednih sejah je obravnaval oziroma odločal o uvedbi ukrepov družbenega varstva.

Na sejah je bilo obravnavanih 667 točk, od tega:

- 469 vsebinskih točk (planski dokumenti, aktualna vprašanja, splošna poraba, normativne zadeve);
- 57 točk z dnevnih redov republiške skupščine (pomembnejši sistemski zakoni, planski dokumenti ter aktualne teme);
- 141 formalnih točk (verifikacija pooblastil, potrjevanje zapisnikov, delegatska vprašanja, volitve in imenovanja).

Na vsaki seji zbora je bilo povprečno 15 točk, prispelo pa 10 zapisnikov konferenc delegacij, v katerih so posredovale skupno 716 pripomb in predlogov. Na zboru je bilo zastavljenih 81 delegatskih vprašanj in pobud in 46 amandmajev, od katerih so bili 4 zavrjeni, drugi sprejeti.

V tem obdobju smo nadaljevali aktivnosti za učinkovitejše uresničevanje ustavne vloge zbora. Izhodišče za delo zbora je bilo izvajanje sprejetega programa dela. Tako je zbor odločal o skupni in splošni porabi, sprejemal usmeritve o razporejanju dohodka OZD, o nagrajevanju po delu, o vključevanju šišenskega gospodarstva v mednarodno delitev dela, sprejemal programe ukrepov in aktivnosti za uresničevanje nalog ekonomske stabilizacije, sprejemal razvojne usmeritve pomembnejših organizacij združenega dela, spremljal in opozarjal na probleme v zvezi z uresničevanjem zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu, tekoče spremljal poslovanje šišenskega gospodarstva idr.

V specifični vlogi je zbor na pobudo pristojnih subjektov obravnaval sancijske programe posameznih OZD in presojal o potrebi uvedbe ukrepov družbenega varstva. V dveh primerih se je zbor opredelil za takšen poseg družbenopolitične skupnosti, v ostalih primerih pa je bila dana možnost delavcem, da uredijo probleme z lastnimi močmi, ob pomoči subjektivnih sil.

S posebno pozornostjo je zbor spremljal uresničevanje socialne varnosti delavcev in delovnih ljudi. Na sejah zbora je tekla razprava in so bili sprejeti sklepi ter usmeritve s področja zdravstvenega varstva, stanovanjskega gospodarstva, zaposlovanja, še zlasti delovnih invalidov in invalidnih oseb, družbene prehrane ipd.

Udeležba na sejah zbora ni bila zadovoljiva (64 %), čeprav velja poudariti, da se je v zadnjih dveh letih nekoliko izboljšala (67 %) v primerjavi s prvima letoma tega mandatnega obdobja (61 %). Še vedno bi lahko ločili med konferencami delegacij, ki slabo delujejo, in dobrimi, med katerimi gre vse priznanje predvsem Iskri, Litostroju, Leku, Integralu in še nekaterim drugim.

Vzrokov za nezadovoljivo delovanje konferenc je več. Med njimi so bistveni predvsem premajhno sodelovanje strokovnih služb, poslovnih organov in družbenopolitičnih organizacij, slaba udeležba na sejah konferenc tistih ozdov, ki imajo manj kot 30 zaposlenih in ki tvorijo temeljno delegacijo, nezadovoljivo povratno informiranje ipd.

Na te pomanjkljivosti je skupščina opozorila že v oceni dveletnega obdobja in sprejela ustrezne usmeritve in predloge. Čeprav so bili v nekaterih okoljih doseženi pozitivni premiki, bo treba še veliko truda, da bi bilo delo delegacij aktivnejše, saj je od njihovega uspešnega delovanja odvisna vsebina dela in odločanja na zboru. Pri tem bo potrebno maksimalno angažiranje v vseh tistih konferencah delegacij, ki so bile najmanj aktivne, niso pa tudi redno pošiljale delegatov na seje zbora združenega dela. To so konference delegacij št. 20 — Litostroj — TOZD Montaža, konf. delegacij št. 30 — SGP Stavbenik Koper, konf. delegacij št. 33 in 34 — DO PAP, konf. delegacij št. 2 in 27 — IMP DO IKO, konf. delegacij št. 32 — Standardinvest, konf. delegacij št. 44 — Emonamerkur TOZD

Maloprodaja, konf. delegacij št. 57 — KC Ljubljana in konf. delegacij št. 61 — Delovni ljudje — svobodni umetniki.

b) Zbor krajevnih skupnosti

Zbor je imel 41 ločenih sej s 593 točkami dnevnega reda:

- 416 vsebinskih,
- 59 točk z dnevnih redov republiške skupščine in
- 118 formalnih točk.

Na vsaki seji je bilo obnavnavanih povprečno 14 točk, prispelo je povprečno 22 zapisnikov temeljnih delegacij, temeljne delegacije pa so skupno posredovale 1.150 pripomb in predlogov ter 234 delegatskih vprašanj in pobud.

V svoji specifični vlogi je zbor obravnaval zlasti zagotavljanje pogojev za delo krajevnih skupnosti, reševanje komunalne problematike, varstva okolja in prostorskega urejanja. S posebno pozornostjo in velikim odzivom v delegatski bazi je sprejemal planske akte občine in mesta Ljubljane oz. spremljal njihovo izvajanje.

Udeležba na sejah zbora je zadovoljiva, čeprav je bila v primerjavi s prvo polovico tega obdobja (91,5 %) v zadnjih dveh letih nekoliko slabša (90,4 %).

Na tem zboru je bila aktivnost in razprava izredno razgibana, mnenja pa večkrat deljena, zato je bilo vsklajevanje tembolj zahtevno. Zlasti je prihajalo do usklajevanja in tudi preglasovanja ob sprejemanju zazidalnih načrtov, saj so bili pogosto prisotni posamezni lokalni interesi.

Poleg že omenjenih slabosti v delu temeljnih delegacij, analiza zapisnikov temeljnih delegacij tudi kaže, da se večje število delegacij, predvsem proti koncu mandatnega obdobja, srečuje z vedno slabšo udeležbo posameznih delegatov. Vzroki za takšno stanje so tako subjektivni, kot objektivni. Posebej velja ob tem opozoriti na togost volilne zakonodaje, ki ne omogoča hitre zamenjave delegatov, če se odselijo iz krajevnih skupnosti, umrejo itd.

Vodstvo skupščine se je s predstavniki IS udeleževalo sej temeljnih delegacij, da bi predvsem ob pomembnejših vprašanjih aktivno sodelovalo in nudilo ustrezno strokovno razlago. Na pobudo posameznih KS ali drugih subjektov je večkrat organiziralo razprave in skupaj s predstavniki IS, družbenopolitičnih organizacij, krajevne samouprave, pomagalo pri reševanju posameznih specifičnih problemov KS. Prav tako je organiziralo razgovore in razprave o pomembnejših vprašanjih razvoja, zlasti o obravnavi planskih dokumentov, da bi na podlagi široke razprave oblikovali najustreznejše rešitve razvoja posameznih področij.

c) Družbenopolitični zbor

Družbenopolitični zbor je imel 39 ločenih sej. Na izredni seji je obravnaval pobudo za uvedbo ukrepa družbenega varstva in s svojimi stališči

pripomogel h kvalitetnejši in ustrezni odločitvi zbora združenega dela. Obravnaval je 340 točk dnevnega reda:

- 178 vsebinskih (od tega 30 izpostavljenih točk iz programa dela SML),
- 38 točk iz programa dela republike skupščine in
- 124 formalnih točk, med katere se štejejo: obravnava in potrditev zapisnika, vprašanja, predlogi in pobude delegatov ter kadrovske zadeve.

Povprečna udeležba na sejah zbora je bila 68 % (najnižja 56 %, najvišja 92 %). Razloge za slabšo udeležbo je iskati v obremenjenosti delegatov z drugimi obveznostmi, bolezenski odsotnosti pa tudi neodgovornosti pri opravljanju delegatskih dolžnosti. V tem obdobju je bilo postavljenih 20 delegatskih vprašanj, pobud in predlogov, od tega 8 v prvi polovici mandatnega obdobja.

Ob oceni dela zbora lahko ugotovimo, da je bilo delo v tem mandatu boljše kot v preteklem obdobju. To se je odražalo v programiranju dela zborov, aktivni udeležbi delegatov v razpravah pri oblikovanju stališč in sklepov zbora in njihovem spremljanju. H kvaliteti dela zbora je prispevala predhodna razprava v družbenopolitičnih organizacijah in usklajevanje stališč v SZDL kot konferenci delegacij za družbenopolitični zbor. Pri konkretizaciji sklepov in stališč zbora je poudariti pomemben prispevek organov zveze sindikatov v občini. V prihodnje je potrebno večje vključevanje delegatov družbenopolitičnega zbora pri obravnavah gradiv in oblikovanju stališč v DPO.

IX. DELO IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet kot izvršilni organ občinske skupščine, ki je odgovoren za stanje razmer in razvoja občine, je imel v tem mandatnem obdobju 225 sej, na katerih je obravnaval 3.033 točk dnevnega reda, od teh:

- 990 s področja gospodarstva (planski dokumenti in resolucije, mesečno spremljanje gospodarskih gibanj v občini, ureditveni ukrepi in sklepi o začasnih ukrepih v OZD s področja gospodarstva in negospodarstva, spremljanje izvajanja načrta dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, spremljanje izvajanja SaS SIS materialne proizvodnje ter aktualne zadeve s področja gospodarstva);
- 633 s področja urejanja prostora in varstva okolja (dopolnitve GUP-a in UP-a, dopolnitve zazidalnih načrtov);
- 86 s področja družbenih dejavnosti (spremljanje izvajanja resolucij s poudarkom na zdravstvu, izobraževanju, raziskovalni dejavnosti, telesni kulturi; spremljanje izvajanja delegatskega sistema, usmerjanje načrtovane akcije integracije vzgojnovarstvenih organizacij, spremljanje izvajanja svobodne menjave dela na področjih družbenih dejavnosti);

- 364 s področja normativno pravnih zadev (vrsta odlokov s področja urbanizma, spomeniškega varstva, davčne zakonodaje, proračunov, pomembnejši republiški sistemski zakoni, odloki o komasaciji ter aktualne teme);
- 63 s področja davčne politike (spremljanje in izvajanje dogovora o davčni politiki, sodelovanje pri oblikovanju davčnega sistema in dograjevanju davčne politike);
- 284 s finančnega področja (financiranje koristnikov proračuna in proračunske rezerve);
- 286 s kadrovskega področja (spremljanje kadrovanja poslovnih organov v občini ter izvajanja družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin ter družbenega dogovora o štipendiranju, imenovanja v pristojnosti izvršnega sveta);
- 25 s področja delovanja krajevnih skupnosti (zagotavljanje materialnih pogojev za delovanje krajevnih skupnosti, aktivnosti ob samoupravnem oblikovanju delovne skupnosti krajevnih skupnosti, reševanje tekoče problematike s področja delovanja krajevnih skupnosti);
- 26 s področja ljudske obrambe (obravnavo politično-varnostnih ocen, dograjevanje obrambnih in varnostnih priprav, dopolnjevanje obrambnih in varnostnih načrtov ter usposabljanje delovnih ljudi in občanov za naloge v primeru naravnih in elementarnih nesreč, programe aktivnosti enot in štabov civilne zaščite v akcijah »NNNP« in skrb za večjo zaščito družbenega premoženja, večji varnosti v cestnem prometu in požarnovarnostni problematiki);
- 51 s področja kmetijstva (obravnavo načrtov setve in spravila žitaric, spremljanje uresničevanja kmetijske zakonodaje);
- 225 točk formalnega značaja.

Pri tem je potrebno omeniti, da je izvršni svet dosledno uvrščal v svoj dnevni red obravnavo gradiv mestne in republiške skupščine, ki so bila predmet razprave v sami občinski delegatski skupščini ali v skupini delegatov za republiško skupščino.

Na vsaki seji izvršnega sveta je bilo obravnavanih povprečno 14 točk dnevnega reda.

Udeležba članov na sejah izvršnega sveta je bila vedno zadovoljiva, saj je bilo prisotnih na sejah povprečno 94 % članov.

Osnovne usmeritve za delo izvršnega sveta so bili statut občine, družbeni plan z letnimi resolucijami za njihovo izvajanje, letni program dela skupščine občine kot tudi stališča in usmeritve družbenopolitičnih organizacij občine.

Na podlagi poslovnika o delu izvršnega sveta je izvršni svet imenoval in v svoje delo vključeval delovna telesa in delovne skupine, ki so bistveno prispevale k njegovemu delu, zlasti pri spremljanju in proučevanju posameznih področij oz. problemov.

Pri svojem načinu dela se je izvršni svet posluževal direktnega povezovanja s posameznimi subjekti v občini, tako na področju gospodarstva kot negospodarstva in KS. V ta namen je organiziral več sej izvršnega sveta v samih OZD in v krajevnih skupnostih, da bi se na ta način konkretno in celovito seznanil z njihovo problematiko in hkrati z njimi poiskal primerne rešitve.

Poleg povezovanja z OZD v občini in njihovimi upravnimi organi se je izvršni svet uspešno povezoval tudi z ostalimi ljubljanskimi občinami kot tudi z občinami v Sloveniji, kjer imajo naše delovne organizacije svoje TOZD ali enote ali pa so tam sedeži delovnih organizacij naših TOZD. Razreševal je razne skupne probleme in interese ter oblikoval ustrezne usmeritve za delo, še posebej na področju gospodarstva. Ti stiki in sodelovanja so izredno koristni, saj pomenijo korak k odpravljanju lokalnih (občinskih) in tozdovskih interesov ter tako prispevajo k večji integriteti združenega dela. Prav tako je izvršni svet aktivno sodeloval s pobrateno občino Kavadarci, glede povezovanja nekaterih OZD naše občine z OZD iz Kavadarcev.

Izvršni svet je v okviru svojih pristojnosti usmerjal in nadzoroval delo upravnih organov in skupne strokovne službe v skladu s sprejetim programom dela v skupščini. Prav tako je aktivno deloval na področju odpravljanja problemov in pomanjkljivosti v organiziranosti in delovanju upravnih organov in skupni strokovni službi, pri čemer se je zavzemal za ustreznejšo obliko samoupravne organiziranosti delavcev ter za izboljšanje delovnih pogojev. Kritično je ocenjeval nedoslednost pri programiranju in izvajanju posameznih del in nalog. Ni pa v celoti uspel realizirati sistema nagrajevanja po delu.

Opravljenе naloge v tem mandatnem obdobju kažejo, da je bil izvršni svet kot izvršilni organ z izrazito operativno funkcijo, dobro seznanjen z vsemi dogajanji v občini, kar mu je omogočalo, da je lahko vsklajeval nastale potrebe in interese posameznih subjektov, kot tudi delovnih ljudi in občanov. Na obseg in kvaliteto dela pa so vplivali tudi kadrovske problemi v samem izvršnem svetu, kot tudi na vodilnih in strokovnih delih v posameznih upravnih organih.

X. DELOVNA TELES

a) Skupščinski odbori

Kar zadeva delovanje odborov je potrebno ugotoviti, da kljub kritičnim ugotovitvam in stališčem, ki jih je skupščina sprejela ob oceni dela v prvih dveh letih III. mandatnega obdobja, njihovo delo ni zadovoljivo. Odbori niso uresničevali vloge tako, kot je bilo mišljeno t.j. kot opora zborom pri odločanju na podlagi razprave v delegatski bazi. Nekateri odbori so bili nenehno nesklepčni, kar se kljub vsem pozivom predsednikov odbo-

rov in drugih aktivnostim ni izboljšalo. Gradivo so odbori tako večkrat obravnavali v zelo okrnjeni sestavi, zato tudi slabša kvaliteta razprave in sprejetih stališč.

Navedene pomanjkljivosti so bile že predmet razprave skupščine in na podlagi njenih usmeritev organiziranih več aktivnosti. Predsedniki odborov so pogosto opozarjali člane na njihove dolžnosti v delu odbora. Tudi vodstvo skupščine je organiziralo več razprav, ki so se jih udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, redno je sodelovalo s predsedniki delovnih teles, vendar so bili doseženi le skromni rezultati.

Glede osnovne funkcije delovnih teles bo treba vse napore vložiti v vključevanje delovnih teles že v fazi nastajanja gradiv oz. aktov. Tako bi tudi omogočili temeljnim organizacijam in konferencam delegacij, da se že na svojih sejah seznanjajo s stališči delovnih teles, kar bi jim bilo vsekakor v pomoč pri opredeljevanju in odločanju.

Zato bo treba posvetiti več pozornosti izboljšanju vsebine in metod dela odborov; če hočemo odpraviti ugotovljene slabosti, pa zagotoviti tudi večje sodelovanje vseh dejavnikov, ki lahko prispevajo h krepitvi vloge in pomena delovnih teles.

Za učinkovitejše uveljavljanje vloge odborov bi bilo treba kot metodo dela zagotoviti udeležbo in poročanje predstavnikov odborov na sejah zborov skupščine. Ti naj bi se aktivneje vključevali v razpravo, zlasti tedaj, ko so stališča, predlogi in predlagane rešitve odborov drugačne od predlagateljevih. Zaradi učinkovitejšega uveljavljanja vloge odborov skupščine bo treba prisluhniti in slediti razmišljanju o ustanovitvi delovnih teles pri posameznem zboru.

b) Komisije skupščine

Delo komisij lahko ocenimo kot dobro, saj so uspešno opravljale svoje funkcije, za katere so bile imenovane.

Komisija za družbeno nadzorstvo je obravnavala vprašanja v zvezi z izvajanjem politike, aktov skupščine, razpolaganja z družbenimi sredstvi in delitve dohodka, kakor tudi glede načina uresničevanja pravic in dolžnosti občine, upravnih organov, organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti. Komisija je pri svojem delu vzpostavila sodelovanje s samoupravnimi organi in organizacijami, s samoupravno delavsko kontrolo v ozdih, z družbenim pravobranilcem samoupravljanja in z drugimi organi družbenopolitične skupnosti, čemur pa bo v bodoče potrebno posvetiti še več pozornosti. V tem mandatnem obdobju je imela 7 sej. Obravnavala je 28 predlogov organizacij združenega dela in občanov. Najštevilčnejši so bili predlogi za uvedbo začasnih ukrepov družbenega varstva, sledijo vloge za ureditev urbanistične problematike in vloge za varstvo pravic delavcev, ki jim je prenehalo delovno razmerje.

Obravnavala je tudi letna poročila o delu pravosodnih organov mesta Ljubljane ter sprejemala stališča in usmeritve za izboljšanje stanja na tem področju.

Stališča, sklepi in priporočila komisije so bila v večini primerov upoštevana. Neuspešna pa je bila v primerih zahtev za varstvo pravic delavcev, in sicer iz razloga, ker so se prizadeti delavci obrnili na to komisijo šele potem, ko so že izkoristili vsa pravna sredstva v pritožbenem postopku.

Komisija za vloge in pritožbe

Delo komisije je bilo v tem obdobju usmerjeno predvsem na sprotno in sistematično reševanje vlog in pritožb, ki so jih posredovali občani, organizacije in drugi dejavniki.

Na sejah in dveh delovnih sestankih je skupaj s predstavniki organizacij združenega dela, OS ZSS, samoupravno stanovanjsko skupnostjo, krajevnimi skupnostmi in prizadetimi delavci oziroma občani obravnavala 91 vlog. Poudariti je treba, da se je število vlog in pritožb v zadnjih dveh letih bistveno povečalo.

Analiza kaže, da so občani največ pritožb in prošenj vlagali za posredovanje in pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov (48), komunalnih in gradbenih (21 — negativne lokacijske odločbe), premoženjsko-pravnih (2), delovno-pravnih, socialno-zdravstvenih in drugih področjih (13).

Med vlogami izstopajo občani, ki prosijo za rešitev svojih stanovanjskih problemov, bodisi zamenjave stanovanj, nakupa ali pridobitve solidarnostnih stanovanj, ki svojih problemov ne morejo razrešiti v organizacijah združenega dela ali samoupravni skupnosti, kjer so zaposleni.

Komisija je prek samoupravne stanovanjske skupnosti občine pozitivno rešila 21 perečih stanovanjskih problemov z dodelitvijo stanovanj iz splošnega ljudskega premoženja in z dodelitvijo solidarnostnih stanovanj IV. in V. natečaja. Manj uspeha je imela komisija pri postopkih oziroma posredovanju za zamenjavo stanovanj in dodelitvi stanovanjskih enot starejšim občanom, predvsem zaradi dolgotrajnih postopkov reševanja pristojnih organov in organizacij.

Več vlog in pritožb je bilo na komisijo vloženih zoper negativno izdane lokacijske odločbe in gradbena dovoljenja ter sprejem urbanističnih načrtov na območju občine Ljubljana-Šiška. Vzrok za to je med drugim sprejem interventnega zakona o varstvu kmetijskih zemljišč in dolgotrajni postopki za izdajo dovoljenj.

S področja delovnih razmerij in socialne varnosti so občani na komisijo posredovali 8 vlog, od katerih je komisija skupaj s pristojnimi organi pozitivno rešila 4 vloge, 4 pa še rešuje.

Stališča in priporočila komisije so bila v večini primerov upoštevana, pri čemer je treba pohvalno oceniti sodelovanje s samoupravno stanovanjsko

skupnostjo in z občinskimi upravnimi organi. V manjši meri je komisiji uspelo posredovati v pritožbah, o katerih so dokončno odločila redna sodišča, sodišče združenega dela in republiški upravni organi na drugi stopnji. Zaradi učinkovitejšega in hitrejšega reševanja vlog in pritožb bo treba zagotoviti večje sodelovanje pristojnih organov, organizacij in skupnosti, saj so bili postopki reševanja večkrat predolgi, prav zaradi pomanjkanja podatkov.

Delo komisije za prošnje in pritožbe oziroma njene strokovne službe je bilo velikokrat obremenjeno tudi s posredovanjem pravne pomoči, čemur bi se izognili z ustanovitvijo službe pravne pomoči, kar izhaja iz določil zakona o pravni pomoči.

Komisija za volitve in imenovanja je v tem obdobju na 39 rednih in 3 korespondenčnih sejah obravnavala in predlagala skupščini občine oziroma drugim družbenopolitičnim skupnostim 696 kadrovskih rešitev. Oblikovala je predloge za imenovanje delovnih teles skupščine in skupin delegatov, skozi vse mandatno obdobje pa je pripravljala predloge za razrešitev in imenovanje posameznih delegatov.

V večini primerov je oblikovala predloge za razrešitev na željo delegata (zaradi preobremenjenosti ali zaradi izgube delegatske baze). Komisija je v tem obdobju predlagala občinski skupščini več kadrovskih rešitev, za katere daje občinska skupščina mnenja oziroma soglasja.

Zaradi preobremenjenosti nekaterih zunanjih članov disciplinskih komisij in zaradi prenehanja delovnega razmerja v tozdu in drugih organizacijah na območju občine je občinski svet Zveze sindikatov Slovenije Ljubljana-Siška evidentiral 78 kandidatov, ki so uvrščeni na dodatno listo zunanjih članov disciplinskih komisij, katere je na predlog komisije za volitve in imenovanja obravnaval in določil zbor združenega dela skupščine občine Ljubljana-Siška.

Na podlagi zahtevkov, ki so jih posredovale temeljne in druge organizacije združenega dela in skupnosti, je komisija imenovala 583 predstavnikov, ki so kot delegati družbene skupnosti sodelovali v razpisnih komisijah za imenovanje 298 poslovnih organov. O problematiki, ki se je pojavljala v zvezi z izvedbo razpisnih postopkov za imenovanje poslovnih organov, so člani sprotno seznanjali komisijo in se na samih sejah dogovarjali o njihovem reševanju.

Na posvetu leta 1983 s predstavniki družbenih skupnosti, ki sodelujejo v razpisnih komisijah, je bilo ugotovljeno, da v posameznih delovnih organizacijah še vedno ne posvečajo dovolj pozornosti usklajevanju samoupravnih aktov z veljavno zakonodajo, tako glede razpisnih pogojev, kakor tudi glede izvajanja razpisnih postopkov. Poudarjeno je bilo, da je neobhodno treba vztrajati na tem, da se bodo pri izbiri kandidatov za poslovalne organe upoštevala vsa načela kadrovske politike in kot temeljno merilo celovitost strokovnih znanj, osebnostne kvalitete, zavzemanje za

razvijanje samoupravnih odnosov in družbenopolitična aktivnost kandidatov.

Komisija se je pri svojem delu vključevala tudi v delo drugih delovnih teles in razpravljala o zadevah s področja kadrovske politike. Tako se je vključila v obravnavo predloga družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih prejemkov ter nadomestil funkcionarjev v SR Sloveniji in svoja stališča posredovala skupini delegatov za republiško skupščino.

Posebno aktivnost so člani komisije pokazali pri obravnavi analitičnega pregleda zbranih podatkov o stanju kadrovanja poslovodnih organov v občini Ljubljana-Šiška v posameznem letu, kakor tudi ob obravnavi poročila o uresničevanju družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini.

V zadnjih dveh letih mandatnega obdobja se je komisija srečevala s težavami pri oblikovanju predlogov delegatov, ki bi bili pripravljeni aktivno sodelovati v delovnih telesih, skupinah delegatov ali kot člani DPS v samoupravnih organih OZD posebnega družbenega pomena. Srečevala se je z nepripravljenostjo kandidatov za sprejem teh funkcij, bodisi zaradi preobremenjenosti, ali pa so menili, da strokovno niso dovolj usposobljeni za prevzem zahtevnih dolžnosti.

Komisija za administrativna vprašanja je imela v tem obdobju 23 rednih in eno korespondenčno sejo. Obravnavala je letna poročila o delu izvršnega sveta, upravnih organov in skupne strokovne službe, poročilo izvršnega sveta o organiziranosti in delu upravnih organov in skupne strokovne službe, o izvajanju akcijskega programa potrebnih aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti v organiziranosti in delu upravnih organov. Komisija se je vključila tudi v razprave o analizi republiških predpisov, da bi poenostavili strokovna in administrativna opravila in v razprave o delovnem besedilu osnutka statuta občine.

Komisija je tekoče spremljala in se aktivno vključevala v pripravo družbeno dogovorjenih osnov in meril za oblikovanje in delitev sredstev za OD funkcionarjev v SR Sloveniji. Na podlagi družbenega dogovora je sprejela pravilnik o osnovah in merilih za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke funkcionarjev ter s pravilnikom rešila vprašanje nagrajevanja funkcionarjev.

Komisija je mesečno določala osebni dohodek profesionalnim in neprofesionalnim funkcionarjem na podlagi ugotovljenih rezultatov dela in njihovih prispevkov k skupnim rezultatom dela posameznega organa.

Komisija za odlikovanja je imela 33 sej, na katerih je obravnavala 494 pobud za odlikovanja in dajala mnenja o pobudah za odlikovanja občanov Šiške, ki so jih predlagali pobudniki iz drugih občin. Oblikovala je tudi

predloge za občinska priznanja, ki so bila z odlokom prenešana v pristojnost komisije (v letu 1985).

Komisija je posredovala republiški komisiji za odlikovanja 242 pobud za odlikovanja (89,6 odstotka prejetih pobud). Strokovna služba komisije je zagotovila pravočasno izročitev odlikovanj in skrbela za obveščanje javnosti.

V preteklem obdobju je bilo pri izvajanju politike odlikovanj sprejetih več pomembnih odločitev, tako na republiški kot zvezni ravni. V ospredju so bila nenehna prizadevanja za izbiro resnično najzaslužnejših posameznikov in organizacij. Komisija je organizirala več usklajevalnih sestankov s pobudniki, kjer so selekcionirali pobude za odlikovanja. V letu 1983 je bil prvič pripravljen tudi posvet s temeljnimi ter drugimi organizacijami združenega dela ter skupnostmi.

Ob primerjavi podatkov s prejšnjim mandatnim obdobjem ugotavljamo viden napredek pri kvaliteti podanih pobud za odlikovanja. Prav tako se je izboljšala struktura pobudnikov, saj 75 % pobud prihaja iz organizacij združenega dela, 13 % iz krajevnih skupnosti in 12 % od drugih pobudnikov. Glede števila pobud ugotavljamo občuten padec v primerjavi s prejšnjim štiriletnim obdobjem, kar je značilno za vse ljubljanske občine in tudi za republiko. Ocenjujemo, da upadanje števila pobud ni zaskrbljujoče, saj se je izboljšala kvaliteta pobud; večji problem je v tem, da se baza potencialnih pobudnikov ne širi, zlasti to velja za organizacije združenega dela. Pogrešamo bolj enakomerno zastopanost vseh dejavnosti v občini: npr. malo je pobud iz družbenih dejavnosti, iz svobodnih poklicev, iz kmetijstva pa jih skorajda ni.

Komisija za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu je na 7 sejah obravnavala samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, uvedbo ukrepa družbenega varstva v DO PAP Ljubljana in njenih tozdih, poročilo o izvajanju družbenega dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka po zaključnem računu za leto 1982 v OZD, poročilo o sanacijskih procesih v OZD, ki so 1982. leta poslovanje sklenile z izgubo v občini Ljubljana-Siška, pobudo Občinske konference ZKS Ljubljana-Siška glede reorganizacije v delovni organizaciji Pivovarna Union, vsakoletna poročila o delu pravosodnih organov, ugotovitve, stališča in dogovore o nadaljnjem delu delovnih teles skupščine občine Ljubljana-Siška, ugotovitve in predloge družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana k izvajanju zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu. Osnova za delo komisije je bil program dela skupščine in njenih zborov ter pobude družbenopolitičnih organizacij, na podlagi katerih je sprejela svoj program dela.

Komisija je svoje sklepe, stališča in priporočila posredovala zboru združenega dela in tudi drugim pristojnim organom. Zbor je v večini primerov stališča in priporočila sprejel in so bila vključena v sklepe zbora. Kom-

sija se je pri svojem delu večkrat srečevala s problemom nesklepčnosti, zaradi česar je bila tudi razprava manj kvalitetna.

Normativno-pravna komisija je na 28 sejah obravnavala predloge vseh normativnih aktov, ki so jih obravnavali zbori skupščine.

Ko ocenjujemo njeno delo, je treba poudariti, da je uspešno opravila zelo odgovorno delo. Kritično je treba ugotoviti, da so bili akti, ki jih je obravnavala, večkrat pravno nezadovoljivo pripravljeni, čeprav je bil storjen določen pozitiven premik. Za uspešnejše in lažje delo komisije bi kazalo zagotoviti tesnejše sodelovanje pravne službe že v fazi priprave posameznih aktov.

Statutarna komisija

V tem obdobju so v Ljubljani potekale razprave in priprave za spremembo temeljnih aktov družbenopolitične skupnosti.

Na podlagi skupno dogovorjenih izhodišč in v skladu s sklepom skupščine je komisija pripravila delovno besedilo osnutka, osnutek in predlog statuta občine. Komisija je aktivno sodelovala v vseh fazah javnih razprav in se vključevala tudi v razprave o spremembah statuta mesta Ljubljane. Ob tem pa je treba kritično ugotoviti, da nekateri člani komisije niso zadovoljivo opravljali svoje funkcije in je bilo delo komisije zaradi skromne udeležbe večkrat otežkočeno, čeprav je uspešno opravila svoje naloge.

Komisija za odnose z verskimi skupnostmi je v tem mandatnem obdobju na 7 sejah obravnavala zadeve, ki sodijo v njeno pristojnost. Skupaj s koordinacijskim odborom pri OK SZDL za razvijanje odnosov med samoupravno socialistično družbo in verskimi skupnostmi so bila organizirana vsako leto tradicionalna novoletna srečanja s predstavniki verskih skupnosti, na katerih so bila izmenjana mnenja o dosežkih in odprtih vprašanjih na področju urejanja odnosov med samoupravno socialistično družbo in verskimi skupnostmi.

Na sejah je komisija med drugim obravnavala tudi zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o javnem redu in miru v Ljubljani; svoja stališča je posredovala predlagateljem, v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi pa je uskladila pravilnike o pogrebnih slovesnostih. Komisija je na predlog investitorjev za obnovitvena dela, gradnjo in rekonstrukcijo ter adaptacije kulturnih objektov v skladu z zakonom podala 11 mnenj in 3 soglasja za opravljanje verskih obredov.

Sklepi in mnenja komisije so bili v postopku izdaje potrebnih dovoljenj upoštevana. Pri tem je treba poudariti, da je bil dosežen velik premik na področju povratnega informiranja komisije s strani pristojnih organov, čemur pa bo treba nameniti še več pozornosti.

XI. VKLJUČEVANJE SKUPŠČINE OBČINE V DELO SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE, SKUPŠČINO SR SLOVENIJE IN SKUPŠČINO SFR JUGOSLAVIJE

a) Vključevanje v delo skupščine mesta Ljubljane

Skupščina se je v tem obdobju aktivno vključevala v delo skupščine mesta Ljubljane, saj so zbori naše skupščine razpravljali o vseh pomembnejših temah; delegati so bili nanje še posebej opozorjeni in so jim posvečali prav tako pozornost kot tistim, o katerih so neposredno razpravljali in odločali. Da je bilo vključevanje skupščine občine v delo skupščine mesta Ljubljane ustvarjalno, potrjujejo številni predlogi, pobude, stališča in amandmaji. Velika večina naših predlogov, stališč in amandmajev je bila upoštevana.

Pregled dela skupin delegatov za zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljane (za področje gospodarstva, prosvetno-kulturno področje, socialno-zdravstveno ter področje obrtnih in podobnih dejavnosti) kaže, da niso ustrezno odigrale svoje vloge. Čeprav so se sestajale, pa razen v redkih primerih niso samostojno oblikovale pripomb, predlogov in stališč k posameznim gradivom.

Podrobnejši prikaz vključevanja in sodelovanja skupščine občine s skupščino SML podaja poročilo o delu SML, ki je sočasno v obravnavi.

b) Vključevanje v delo skupščine SR Slovenije

V skladu s programom je skupščina občine na sejah zborov, kot konferenca delegacij za zbor občin skupščine SR Slovenije, obravnavala vrsto zakonov, ki so bili predmet obravnave republiške skupščine in so se nanašali na najbolj pomembna vprašanja življenja in dela delovnih ljudi in občanov. V nekaterih primerih je bila organizirana tudi širša javna razprava, z namenom, da bi pridobili čimveč predlogov, sugestij in pripomb kot podlago za opredelitev do predlaganih rešitev na sami seji republiške skupščine. V vseh drugih zadevah se je občinska skupščina vključevala v delo republiške skupščine prek štirih skupin delegatov. Predvsem sta bili aktivni skupini za zbor občin in gospodarska skupina na zbor združenega dela, ki sta oblikovali vrsto pripomb, predlogov in amandmajev. Skupinam delegatov je bilo pri njihovem delu v veliko pomoč sodelovanje strokovnih služb posameznih OZD v obliki strokovnih stališč, kar je zlasti uveljavila gospodarska skupina v prvih dveh letih tega mandatnega obdobja. Kritično pa je treba oceniti delo skupin za zbor združenega dela s prosvetno-kulturnega področja ter obrtnih in podobnih dejavnosti. Vanju so vključeni tudi delegati iz drugih občin, ki pa praviloma nimajo stališč organov občin, katerih delegati so.

Za uspešnejše delo skupin oziroma za njihovo uveljavljanje kot specifične metode dela bo kazalo zagotoviti večje sodelovanje posameznih stro-

kovnih služb ozdov, izvršnega sveta in upravnih organov, predvsem pa vzpostaviti ustvarjalni stik z bazo, kar je uspelo v tem obdobju le skupini za gospodarsko področje.

c) Vključevanje v delo skupščine SFRJ

V delo zvezne skupščine se je skupščina občine vključevala skozi redne sestance z delegati skupščine SFRJ iz naše občine, katerih so se udeleževali predstavniki organizacij združenega dela, družbenopolitičnih organizacij, upravnih organov, izvršnega sveta in skupščine. Na razgovorih so razpravljali s posebno pozornostjo pretehtali in opozarjali na probleme uresničevanja sprememb zakona o temeljih kreditnega in bančnega sistema, zakona o SDK, pridobili informacijo o gospodarskih gibanjih, o sklepnem dokumentu Kraigherjeve komisije, o spremembah zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev, o financiranju zveznih blagovnih rezerv, o pogojih gospodarjenja v posameznem koledarskem letu; razpravljali so tudi o spremembah zakona o razpolaganju z obratnimi sredstvi v ozdih, o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in odhodka, o ukrepih in aktivnostih za izboljšanje likvidnosti združenega dela, o planskih aktih Jugoslavije in drugo.

Skupina delegatov

Ljubljana, 31. 1. 1986